

ERDÉLYI LAPOK

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

A parlamenti vizsgálóbizottság rajtaütéssel házkutatást tartott a Skoda-gyár bucuresti irodájában

Az iroda vezetőmérnöke el akarta tüntetni a titkos iráskulcsokat

Bucuresti. Saját tud. A Skoda-ügyet kivizsgáló parlamenti bizottság Seletzki-nek és Masek-nek, a Skoda-gyári képviselőt egy másik jelentős tisztviselőjének a legutóbbi kihallgatása után elhatározta, hogy

rajtaütésszerűen házkutatást rendez a bucuresti képviselői irodai helyiségeiben.

Ezt a házkutatást szerda déli tizenkét órakor ejtették meg: Tataranu, Millea képviselők és Damian szenátor, mielőtt a bizottság többi tagjai tovább folytatták a parlamentben a megidézettek kihallgatását.

A három bizottsági tagot Reiff mérnök, a Skoda-gyári képviselőt egyik technikai szakértője fogadta, aki rendelkezésükre bocsátotta a pénzszekrény és iratszekrények kulcsait.

Tataranu, Millea és Damian bizottsági tagok márgyárt ott a helyszínen vizsgálni kezdték az iratokat és rengeteg, a vizsgálat szempontjából fontos okmányt találtak. Ezek között

előkerült három Morse rendszerű chiffré és a Skoda-gyár két magán-chiffréje.

A parlamentárok az egyik asztalra tették a becses leleteket s aztán folytatták a kutatás és az iratvizsgálás munkáját, amiben Reiff mérnök is segítségükre volt. Egyszer csak észreveszik, hogy

a két fontos megfejtési kulcs nincs sehol.

Azonnal kérdőre vonták Reiffet, aki azonban tette magát, hogy semmit se tud a dologról. A parlamentárok erőlyesen léptek fel és

Millea kijelentette, hogy ha a két kulcs nem kerül azonnal elő, kénytelen lesz kérni Reiff mérnök azonnal letartóztatását.

Erre közbelépett Masek, a képviselő vezető-tisztviselője s ő is segített újra megtalálni a kulcsot. Végül Reiff mérnök szorongatott helyzetében bevallotta, hogy az egyiket az egyik iróasztal alá dobta, a másikat pedig a szomszédos szobában rejtette el. A parlamentárok nagy megbotránkozással vették ezt tudomásul, de Masek igyekezett elsimítani a dolgot, mondván, hogy Reiff mérnök valószínűleg megfontolatlanul tette azt, anélkül, hogy a következményekkel számolt volna.

A délután folyamán a parlamenti bizottság maga elé idézte Reiff mérnököt, a képviselőháza és felelősségre vonta tetteért.

Reiff kijelentette, hogy sajnálja elhamarkodott cselekedetét és a továbbiakban rendelkezésre fog állani a bizottságnak.

A házkutatást végző három parlamentár összeszedte a szükségesnek gondolt iratokat, egy ládába rakta és lepecsételtette azokat. A ládát vasárnap nyitja ki a bizottság.

Uica tábornok, volt hadügyminiszter vallomását izgatottan tárgyalja a fővárosi sajtó

Uica tábornoknak, a parlamenti bizottság előtt tett nyilatkozata rendkívüli mértékben foglalkoztatja a közvéleményt. A Dreptatea tegnapi száma felhívást intéz Uica tábornokhoz.

— Felszólítjuk a tábornokot — írja a lap — nyilatkozzék azonnal, ki akarta őt 20 millió lejjel megvesztegetni, hogy helyezze szabadlábra Seletzkit? Feleljen a tábornok, mely indokok bírták őt arra, hogy egy éve már — amióta ezt az ügyet tárgyalják — hallgasson a részletekről? Feleljen miért nem akarja megmondani a huszmillios ajánlatot tevő egyén nevét? Ha a tábornok nem ad határozott választ ezekre a kérdésekre, nem tarthatja meg továbbra is jelenlegi szolgálati helyzetét.

Esküt tett a parlamenti-bizottság előtt, amelynek joga és kötelessége, hogy kényszerítse Uica tábornokot teljes vallomástételre.

A Miscarea hasonló szellemben ír.

— Uica tábornokot — írja a lap — nem kötheti más, nagyobb eskü, mint az, amelyet a király és a haza iránti hűségére tett. Ez az eskü pedig nem követelheti a hallgatást. Ellenkezőleg: a honvédelem ügyéről lévén szó, katonasereg nem hallgathat el egyetlen adatot sem, mely alkalmas ez érdekek előmozdítására. Az országunk tudnia kell, hogy ki üzérkedett a nemzetvédelemmel?

Az Universul és az Epoca ezekhez hasonló felszólításokat intéznek Uica tábornokhoz.

Uj kereskedelmi egyezmény Románia és Lengyelország közt

Lengyelország külön engedményeket tett a romániai gyümölcs javára

Bucuresti. Saját tud. Szerdán délután értekezlet volt az ipar- és kereskedelmi minisztériumban, amelyen véglegesen megállapították a román-lengyel kereskedelmi egyezmény alapelveit.

Ismeretes, hogy a román külkereskedelmi mérleg Lengyelországgal szemben deficitet mutat fel, mert a lengyel kivitel Romániába 40 százalékkal túlhaladja Romániának Lengyelország felé való kivitelét

Az új megegyezés szerint a lengyel export Romániába csak husz százalékkal haladhatja túl a román kivitt Lengyelország felé, vagyis az egyezményvel a román-lengyel külkereskedelmi mérleg deficitje felére száll. Az egyezmény hat hónapra szól, július 1-ével kezdődőleg.

A részletes megállapodásokban Lengyelország különös engedményeket tett a gyümölcs, főleg a szőlő tekintetében

Utak és életutak

Irta: Paál Árpád

Tatarescu miniszterelnök a Párizsba való elutazásakor eleven színű vázlatot adott róla, hogy milyen közelebbi munkatervek foglalkoztatják a kormányt. Többek között érdekes volt az a kijelentése, hogy „mozgósítani” fogják az egész ország dolgos karjait az utak helyreállítására, mert különösen Erdélyben úgy elromlottak az utak, mintha tűzérsegi ágyuzással bombolták volna szét azokat. Ez az útmunka mindenesetre helyes, mert a jó út nemcsak az uraságok automobiljainak szükséges, de a szegény népnek is. Azonban az a „mozgósítás” szó egy kissé hadiasan hangzik, s olyan aggóító föltételezésekre ad alkalmat, hogy esetleg ingyenes munkaszolgáltatásra fogják kötelezni az ország összes dolgos kezeit. A kormány a törvényhozástól fölhatalmazást kapott, hogy gazdasági vonatkozású ügyekben törvényerejű rendeletekkel intézkedhessenek. Tehát a kormánynak megvan a jogi alapja ahhoz, hogy az ország lakosságát az utak helyreállítása érdekében közmunkára kötelezze. Ennek a helyzetnek további elképzelése lehet az, mely a közmunka ingyenességét is föl tudja tételni. Nézetünk szerint azonban erre a föltételezésre már nincs kellő jogi alap.

Az utak és más közművek létesítésére való közmunka alapelvét helyesnek tartjuk. Az országért való szolgálat minden állampolgárnak kötelessége. És a háborus szolgálatnál is gyümölcsözőbb az építő szolgálat, mert azzal maga a nép alkot, s egyúttal az alkotásban való részvétele biztosítja, hogy az alkotás épségben maradására maga is több ragaszkodással felvigyáz. Az állam és a társadalom összhangja és együttérzése valósul így meg a közmunka útján. Azonban szükséges, hogy ezt mindenki így tudja felfogni, s a közmunkára kötelezettek ne rabszolgáknak és kényszermunkásoknak érezzék magukat, hanem a közös állami erőfeszítés egyenrangú és egyenlő jogú résztvevőinek. Eppen azért ama bizonyos „mozgósítás” nemcsak a dolgozó karokra, hanem a nemdolgozókra is szükséges kiterjeszteni. Általános állampolgári kötelességgé kell azt tenni.

A nemdolgozó karokat nem értjük úgy, mintha lebecsülni akarnók vele azokat, akik nem testi munkával foglalkoznak. Lehetséges, hogy az ilyen nemdolgozó karok emberei annál többet dolgoznak a fejükkel, a szívükkel, a szellemükkel, s ez a munka esetleg többet ér tömémentelen sok testi munkánál. Azonban éppen azért rendszerint több keresmény, több jövedelem is támad a nyomában, mint a testi munka után. Aztán vannak olyan nemdolgozók is, akik szellemi munkával se alkotnak semmit, mégis van keresményük és jövedelmük. Esetleg sokkal több, mint a legszorgosabb szellemi munkásnak, nem is említve a verejtékező testi munkást. Nos, ezek a nemdolgozó karok is egy állami közmunkából ki kell hogy vegyék a részüket. Ha testi munkával nem tudnak, akkor szellemi munkával, vagy a munka megváltásának a pénzbeli értékével kell, hogy előmozdítsák a közös állami alkotást. És jövedelmük arányában annál több ilyen megváltással tartoznak, mennél föbbszörösen felülhaladják a testi munkával kiálló emberek jövedelmét.

Szegény és gazdag között így lesz kiegyenlítő igazságszolgáltatás a közmunka révén, illetve annak megváltása útján. A megváltásból

lehet az a további pénzalap, mely lehetővé teszi, hogy azoknak a legszegényebbeknek adjon keresetet, akik nem jökedyüköl munkanélküliek, s akiknek napi sóhajtásuk esdve-esdi a kenyérszerző munkát. A munkanélküliség problémája is enyhületet kap a közmunka rendszerének említett módú megvalósítása útján. Mert ilyen módon a közmunka nem kényszermunka lesz, hanem kenyérkereső munka.

De éppen amikor a közmunka helyes értelmének ilyen kenyérkereső vonatkozására utalunk, akkor egyúttal azt is kifejeztük, hogy az a közmunka nem lehet ingyenes. Aki részt vesz benne, s akár közvetlen testi munkával, akár annak megváltásával értéket szolgáltat és hozzájárul a közös alkotáshoz, annak a javára állami adóként be kell számítani ezt a szolgáltatást. Ha pedig állami adója nincsen, akkor meg kell fizetni részére az általa teljesített munka értékét. Ami felhatalmazást a törvényhozás a törvényrendeletekkel való kormányzásra adott, az nem foglal magában jogot arra, hogy burkolt adóemelést is rendelhessen el a kormány. Kifejezetten a költségvetés határai közötti intézkedésre, s a költségvetésből folyó végrehajtási munkálatokra szól a felhatalmazás. Ebből következik, hogy az utmunkákért való országos mozgósítás munkaértékét nem lehet ingyenes szolgáltatásként számbavenni, mert ez az állampolgárok adóterheinek az újabb növelését jelentené.

Sok szegény küzdő ember életigényét kívánjuk tolmácsolni, amikor mindezeket kifejezzük.

jezzük. A dolgos karok országos mozgósítása nem szabad, hogy a dolgos kezek kényszermunkája legyen. A legtöbb dolgos kar a maga szerény háztartásától és gazdaságától vonja el a maga munkaerejét, hogy azt az államért való kötelességteljesítésre fordíthassa. Ez a kötelességteljesítés nem veszélyeztetheti azt a másik nagy kötelességet, melyet minden embernek Isten parancsa folytán kell a maga és családja létfenntartásáért teljesítenie. Világos tehát, hogy amit a dolgos karok a közérdekű teljesítésben elvonnak a maguk háztartásától és gazdaságától, azt nekik a közérdekű legfőbb szervezete, az állam tartozik is megfelelően visszatéríteni.

A közmunka csak így lesz olyan alkotó, mely a dolgos karokat nemcsak igénybe veszi, hanem minden további alkotásra meg is tartja. Csak így lesz a közmunka a szegényeknek, a küzdőknek, a dolgozóknak is áldás, mely nem csupán a gazdagoknak készít jó autótűt, hanem az ország minden lakójának egyenletessé teszi az életútját.

FLOREAL ARCKRÉM

a legtökéletesebb arc- és bőrápolószer.

No. 1. Nappali használatra: puder alá

No. 2. Éjjeli használatra: szeplő, pattanás és májfoltok ellen.

1 tégely ára: 40 lei.

Vezérképviselő: DROGÉRIA „CENTRALA, Oradea. Telefon 6-56.

Aközoktatásügyi miniszter intézkedése egy verekedő tanító ellen

A Magyar Párt odorhei (székelyudvarhelyi) népirodája panasszal fordult a párt parlamenti csoportjához, bejelentve, hogy Bota Joan Corund (Korond) községi állami elemi iskolai igazgató-tanító brutális testi fenyegetéssel bünteti a gyermekeket és eközben súlyos természetű testi sérüléseket okoz. A panaszt Gyárfás Elemér dr. szenátor tette szóvá egy interpelláció útján a szenátusban, s intézkedést kért a minisztertől. Anghelescu közoktatásügyi miniszter most küldte meg válaszáat Gyárfás szenátornak s csatolta a válaszhhoz a vizsgálat eredményére vonatkozó jelentést. A jelentést 369-934. szám alatt május 18-án C. Stan vezérinspektor terjesztette elő a következőkben:

„Folyó évi május hó 7-én Korondon eszközölt vizsgálat rendjén megállapítottam, hogy ez iskola igazgatója, Joan Bota, érdekes tanító, aki sok lelkesedéssel dolgozik az iskolában és azon kívül is. Nincs meg azonban az a tapintata, amely megkívánatik egy román tanítótól, aki nem román környezetben működik. Ez okból barátságatlan viszonyba került a község összes vezetőivel, akik magyarok. Bota tanítónak azonban nincs meg a szükséges tapintata az iskolában sem. Nemcsak a törvényben és rendeletekben meghatározott büntetéseket alkalmazza. Joan Bota testi fenyegetést is alkalmaz. S ami még szomorúbb, amint ő maga is elismeri s amint az idecsatolt orvosi bizonyítvány is igazolja, túllép minden mértéket e büntetések alkalmazásában, ütlegelve egyes tanulókat egész a munkaképtelenségig. Joan Botának nincs rendes tanszéke Korondon. Ő csak ki van ide rendelve. A jövő tanévre nem fog többé ehhez az iskolához kirendeltetni, ide olyan igazgatót hozok, akinek meg lesz a szükséges tapintata. Azért a hibájáért, hogy verte a gyermekeket, őt „bizalmas megintéssel bünteltem meg s ő kötelezte magát, hogy testi fenyegetést nem alkalmaz többé egyetlen tanulóval szemben sem”.

Emelkednek az összes gabonaneműek és a tengeri árai

Sassu, földművelésügyi miniszter nyilatkozata az ország terméséről

Bucuresti. Saját tud. Sassu miniszter a Dimineatá-ban tett nyilatkozata a következő adatokat közli az ezévi termésre vonatkozólag: Jó a helyzet Erdély középső, északi és keleti részein, a Kárpátok keleti és déli lejtőin és Besszarábia közepén.

Közepes a helyzet Erdély többi részén, a Bánságban, a munteni dombvidéken, Ialomítában, Besszarábia északi részén, Moldova közepén és északi részén.

Rossz a helyzet az ország többi vidékein. Amint látható, éppen a jó buzatermő vidékek szenvedtek a tavaszi szárazság miatt. A számítások szerint az idej termés nem fedti a belföldi fogyasztást, mert az összes gabonaneműeket és a tengerit is egybevéve, 100.000 vagon hiány mutatkozik. Ezt azonban a tavalyi feleslegről lehet fedezni, úgyhogy a belföldi fogyasztás biztosítva van.

E hiány miatt az összes gabonaneműek és a tengeri ára is, állandóan emelkedő tendenciát mutatnak. Ez az emelkedés bizonyos mértékig üdvösnek mondható. A kormány a gabonárakat szabályozó bizottság útján oda fog hatni, hogy a buza ára vagononként 50.000 lei körül állandósuljon.

Sárközy Gerő

A barázdák dala

Versek

Ára füzve 30 lei.

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályában.

Csóka csacsi

Írta: Zaymus Gyula.

A budai kapucinus atyáknak abban az időben, amikor még nem volt rendes vízvezeték a városban, volt egy vízfordó csacsijuk. Okos nézésű jámbor állatka volt. Reggelenként két hordót szerelték az oldalára s aztán utjára engedték. Kisérő nem ment vele, ő tudta már, mit kell tennie s hová kell mennie. Szép lassan megindult a Fő-utca s akár esett, akár nem, ő egyenletes lépésekkel tartott a városmajori kút felé. A jó budaiak ismerve a csacsi hovatartozandóságát, megtöltötték a hordókat vízzel. A csacsi erre ugyanolyan tempóban, mint jött, szépen hazaballagott.

Más dolga nem is volt. Ugy élt a kis kólostorban, mint Marci Hevesen. A naponkénti kis mozgás határozottan jót tett neki. Már sokszor alig várta, hogy indulhasson. Mert kora reggel kísértélni s megdézni az árnyas házak között, nem is az utolsó örömeik közé tartozott, vagy este, mikor a polgárok a házaik előtt ültek s élvezték az este kellemét, valóságos élményszámba ment.

Aki csak találkozott vele, az mind megismogatta, amit ő egykedvűen elviselt, kivétel csak akkor volt, ha valaki a hordóihoz mert nyulni, akkor rugott, ha az illető mingyárt a polgármester volt is.

Egy szép napon azonban a nagyszemű csóka csacsi feleslegessé vált. Elkészült a vízvezeték s többé nem kellett vizért mennie senkinek.

A szegény csacsi reggel odaállt a helyére és várt, várt, de hiába... A hordókat többé nem szerelték az oldalára. A várakozás unalmas lett s nem akart véget érni. Felordított fájdalmasan, kérőn. Mikor aztán már vagy ötödször megismételte kifakadását, megszólalt a gvardian:

— Mi történjék ezzel a csacsival?

A jó atyák erre tanácskozássra gyűltek egybe s rövid tárgyalás után úgy határoztak, hogy a csacsi a besnyői rendházba küldik, ahol biztosan szükség lesz rá.

A tanácskozást tett követte s a csóka csacsi egy szép napon Besnyőn termelt. A gazdasági dolgokkal foglalkozó testvér kedvetlenül fogadta az új jövevényt.

— Mit csináljunk mi itt ezzel a számárral? — fakadt ki haragosan. Még lovainkkal sem tudunk mit csinálni s most még egy számárat hoznak a nyakunkra.

A csacsi nem értette a szivtelen beszédet, de a barátságatlan lökések, amelyek az oldalát érték, világossá tették előtte a helyzetet.

— Itt valami baj van — gondolta magában s nagy kékes szemével bánatosan nézett maga körül. Az ölben dísznők társalogtak s szanaszét tyukok kapargáltak, nem törődve az új jövevényvel. A legfeltűnőbb azonban az volt, hogy nem kötötték be az istállóba, hanem szabadjárta hagyták, tegyen azt, amit akar. Kissé furcsa volt ugyan, de hamarosan meg lehetett szokni. Ennivaló akadt bőven, nem sajnálta tőle senki. Mikor azonban egy szép napon megunt a udvar egyhangúságát s be bátorzkodott a zöldsárga kertbe — érte őt

az első nagyobb csapás, s még hozzá olyan, hogy többé nem volt kedve a konyhakertbe betévedni.

De hová menjen akkor? Mert hisz itt csak nem álldogálhat naphosszat tétlenül. Egy dongó zümmögött körülötte s a nap szokatlan melegséggel lövelt a földre. Ahogy így áll és bámul, észreveszi, hogy az udvarkerítés falán van egy nyílás. Kíváncsiság szállja meg s lassan közelebb megy hozzá.

— Hisz ez nyílt út a szabadba! — állapítja meg s rögtön ki is sétál rajta a gyepek hegyoldalra. A fák lombjaikban pompáztak s a dús fű zöldül a mezőn, a levegőben lepkek keringtek s odébb a csalitosban énekeltek a madarak. Fenséges érzéssel volt tele a levegő, legalább is a csacsi úgy érezte. Nagy örömben, amely végigcsikázott rajta, hanyatt vágódott s lábával olyan mozdulatokat végzett, mintha biciklizett volna. Majd jobbra rugott, balra rugott s utána olyat ordított, hogy az öreg páter Eustah, aki gondolataiban már mindig a mennyországban járt, hirtelen leesett a földre.

Az ilyenfajta jó napok sorát azonban egy furcsa esemény majdnem végzetesen megzavarta. A mi csacsink ugyanis lassan el is megunt és új tájak felé orientálódott. Megváltotta eddigi utirányát és a másik oldalra ment felfedező utra. Kíváncsian lépegett s farkasóválasával elárulta, hogy az új tájak is kedvére való. Ment, mendegélt, míg egy szinpárhoz ért. Itt aztán megállt pihenni, vagy gondolkodni, hogy mi lehet, az, ami balról jön és jobbra tart, nélkül, hogy valahol is érintené egymást. Megszagolta, még meg is

Az új Dollfuss-kormány Ausztriában: „összefogások a végső harcra“

Bécsből jelentik: A harmadik Dollfuss-kormány megalakulását egész Ausztriában megnyugvással fogadják. A szerda reggeli lapok vezércikkben hangoztatják, hogy ez „összefogás a végső harcra“, mert végét kell már szakítani a merényletek hosszú sorának.

Különös feltűnést keltett Tauschitz berlini követnek államtitkárrá való kinevezése. Illetékes helyen hangoztatják, hogy a kinevezés nem áll összefüggésben a legutóbbi német eseményekkel és nincs semmi tüntető jellege.

Németország diplomáciai közbelépése Memelvidék önkormányzataért

A francia-, angol-, olasz- és japán nagykövetelek tanácskozása a német külügyminiszternél

Berlinből jelentik: Neurath német birodalmi külügyminiszter szerdán fogadta a memeli-szerződést aláíró hatalmak, Franciaország, Anglia, Olaszország és Japán nagyköveteit. Rámutatott előlük a memeli viszonyokra és az aláíró hatalmak beavatkozásának feltétlen szükségességére.

Memel város és vidéke a békeszerződés után az újonnan alakult litván állam fennhatósága alá került, de azzal a korlátozással, hogy közigazgatási tekintetben, s társadalmi, gazdasági és művelődési belső ügyeire vonatkozólag önkormányzata fog lenni. Az önkormányzatot sajátválasztotta képviselőtanács és polgármester viszi, viszont az önkormányzati vidék és Litvánia közötti államkapcsolat békéjére egy olyan kormányzó vigyáz föl, akit a litván kormány jelöltjei közül a genfi Népszövetség megerősít.

A memelvidéki önkormányzat ilyen be rendezésére külön szerződést kötött egyfelől Németország, mint amelyhez korábban Memel és vidéke tartozott s másfelől az általános békeszerződés aláíró hatalmai: Franciaország, Anglia, Olaszország és Japán. Ugyanezek a hatalmak a memeli szerződésben kezességet vállaltak, hogy az önkormányzatot megvédik a Litvánia részéről jöhető sérelmek ellen.

Ujabbban a litván kormány a memeli önkormányzat felfüggesztésére tett intézkedést. Emiatt szólalt fel most a német külügyminiszter.

Miért tiltották el a romániai németiség nemzeti megújulási mozgalmát?

— A hivatalos lap közli a feloszlató kormányhatározat indokolását —

Bucuresti. Saját tud. A Monitorul Oficial tegnapi számában megjelent a minisztertanács határozat, amely feloszlatta a „Nationale Erneuerungsbewegung Der Deutschen in Rumänien“ nevű politikai szervezetet, amely azelőtt „Die Nationalsozialisten Deutschen in Rumänien“ elnevezéssel működött.

A feloszlítás indokai: ez a szervezet titkos jellegű alapszabályok és utasítások alapján működött, amelyek megtorló intézkedéseket tartalmaznak azok ellen, akik nem vetik magukat alá az alakulat munkatervének és nem teszik magukévé eszméit. Ez pedig szemmel látható merénylet az alkotmány által biztosított lelkiismereti szabadság ellen.

Továbbá: ez az alakulat az eszmetervezés során különféle fiókformációival az ország több részében is kihívó jellegű tüntetéseket rendezett, ami heves összeütközésre vezetett, nemcsak az ország békés lakosaival, hanem a

hatalóságokkal is. Azután: az alakulat vezetősége maga is beismerte, — mondja továbbiakban az indoklás, — hogy működése ellentétben állott az ország törvényeivel s azért kötelezte magát, hogy önként feloszlattja ezt a szervezetet, de ennek a kötelezettségnek a kitűzött határidőig nem tettek eleget. Továbbá: az alakulat törvényellenes tevékenységével és eddigi heves jellegű megnyilatkozásaival nemcsak, hogy veszélyezteti az állami rendet, de veszélyezteti a békés és harmónikus együttélést a német kisebbség és a román lakosság között s ezáltal kockáztatja magának a német kisebbségnek az érdekeit is.

Közli a hivatalos lap a belügyminiszter jelentését is, amelynek alapján a minisztertanács határozott. E jelentés hosszan ismerteti a kérdéses német alakulat szervezetét, annak katonai jellegét, azt a körülményt, hogy külföldről importált eszmék hatása alatt áll, stb.

Szovjet-Oroszország és a kelet-európai biztonsági szerződés

A szovjet hatszor tett ajánlatot a franciákkal való katonai szerződésre

Párizsból jelentik: Az Echo de Paris-ban Pertinax a keleti Locarno kulisszatitkaik leplezi le. Azt írja, hogy a szovjet a múlt ősz óta hatszor tett ajánlatot Franciaországnak politikai és katonai szövetség megkötésére. Párizs végül is nem adhatott elutasító választ, mert ez esetben Moszkva újra Németországhoz fordulhatott volna és a rapallói (német-országi) szerződés ismét életbeléphetett volna. Franciaország összhangban akar maradni a genfi határozattal, amely szerint csak viszonylagosság alapján lehet szó regionális szerződésekről. Ha tehát Németország, Lengyelország és Olaszország tiltakozik a keleti Locarno ellen, Franciaország egy deffenzív koalíció létrehozásához fordul, mely a kisantantot és a balti államokat közös frontban tömörítené a szovjettel.

Pertinax azzal végzi fellünettelt cikkét, hogy Anglia kormányának is érdeke Berlint és Rómát meggyőznie, hogy a francia terv sikerrelése mindnyájukra kedvezőtlen hatással lehet.

Londonból jelentik: A Reuter értesülése szerint Moszkva lépéseket tesz a keleti Locarno érdekében Berlinben, Varsóban és Prágában is. A szovjet belátta, hogy feltétlen szükség van Németországra a keleti Locarno megteremtésénél. Eppen ezért Litvinov minden diplomáciai képességét latbaveti, hogy megnyerje Berlint.

Huszonöt év után visszatért az Ördög-szigetéről.

Franciaország tudvalevően az Ördög-szigetre deportálja a súlyosan elítélteket és az egészségtelen levegőjű szigeten csak kevesen érnek meg évtizedeket. Benjamin Ulmo (a képen közösen), a francia haditengerészet zászlósa volt és még 1906-ban kémkedési ügybe keveredett s a törvényszék 1908-ban huszonötévi kényszermunkára ítélte. A fegyenc szerdán érkezett vissza hazájába s amint a hajóhídra lépett, ott találta — menyasszonyát. (A mellébe álló ápolóruhás nő). A párizsi sajtó most hasábon közli a hűséges leány életörténetét és az elmúlt huszonöt éven át folytatott küzdelmei főlegénye kiszabadításáért. Az eset annál nagyobb feltűnést keltett, mert a menyasszony a fegyencetől negyedszázadon át, egy sor irást sem kapott. Az esküvőt a napokban tartják Toulouseban. Képünk azt a pillanatot mutatja, mikor Le Havreban a szárazföldre jön a fegyenc és menyasszonya, a betegápoló nővér.

nyalta, majd egyszerűen a két sín közé állt. Így állt már jó ideje, mikor egyszerre rémes sivatás, fűtőlés riasztja fel. Prűszkölve közelített feléje a budapesti gyors. Szembefordult vele s egyszerűen megállapította, hogy ez az új látványosság megérdemelte a fűrészságot. A vonat egész a közelében ért s aztán megállt.

A vonatról emberek ugráltak le. Kibálás hallatszott mindenfelől s őt úgy vették körül, mintha más látnivaló nem lett volna a vidéken, csak egyedül ő. Zsebkendővel legyezgettek, sétapálcával bökdösték s mindenféle nyelven magyaráztak neki valamit, amit ő nem tudott megérteni. Majd tolni kezdték és huzni a fűtöt. Ezt azonban már megértette s akkorát rugott a levegőbe, hogy egyszerűen megtisztult körülötte a tér.

— Mi lesz? Gyerünk — kiabálják mindenfelől. — nekem nincs kedvem egy számár miatt lékenni a vonatról. — Hajtszon rá, gázolja el. — kiáltoznak tovább, mire a gépész valóban meg is indítja a mozdonyt.

Mikor a gép egészen a közelébe ér, ő is végül észhez kap s a sinek között futni kezd Gödöllő felé.

Az egész vonat az ablakokon kifelé bámul, hogy mi lesz. Ki fog győzni, a mozdony-e, vagy a csacsi.

Már több gőzt pazarolni nem lehetett, meg hiába is lett volna, mert a csacsi rendületlenül kiharított a sinek között. A nyelve ugyan kilógott s a verejték csurgott róla, de nem tágitott. Bevezette a vonatot a gödöllői állomásra. Igaz, hogy jókora késéssel, de ezzel ő már nem törődött.

Az állomáson nem tudták mire vélni a késést és már hajtányokon elébe akartak menni.

A csacsi az állomáson a kijárat felé tartott, mert tudat alatti érzése azt mondta neki, hogy ebből baj lesz, a portás azonban nem engedte ki.

Jegyzőkönyvet vettek fel. Tanuk nevét írták össze s végül azt kérdezték, hogy kié ez a számár?

Erre a kérdésre csend lett a gyülekezésben. Senki sem tudta.

— No, majd ki fogjuk nyomoztatni — felelte az állomásfőnök, s a jegyzőkönyvvel a hóna alatt eltűnt az irodájában.

A vonat közben elment s a csacsi állami felügyelet alá került. Az esti lapok nagyszerű szenzációval szolgálták a közönségüknek s a csóka csacsi így bevitték az irodalomba.

A csacsi tulajdonosa azonban nagy bölcsen hallgatott. Tudta, hogy a becsületes jelentkezése többbe kerülne, mint tíz csacsinak az ára.

A városi istállóban két hétig várt türelmesen a csacsi. Ő birta, de nem így az istállómester, akinek az élelmészéről kellett gondoskodnia. Panaszra járt és követelte, hogy törtenjék már valami. A város előljárósága végül ülésre gyűlt össze, hogy határozzanak a csacsi sorsáról. Tanakodtak hosszan, kimerítően s végül úgy határoztak, hogy oda ajándékozzák a besnyői barátoknak, akik megérdemlik, mert jó emberek, s a gazdaságban biztosan használt fogják venni. A tulajdonos meg pörölje el tőlük, ha előkerül.

Dr Soós István magyarpárti elnök ismételt intervenciója Mosoiu polgármesternél

Azoknak a tömeges panaszoknak a hatása alatt, amelyek részben szóban, részben írásban a költségvetés megszavazása után, a költségvetés ellen főleg a kegydíjasok és a szegények részéről a Magyar Párthoz és főleg dr. Soós Istvánhoz érkeztek, dr. Soós István ismételt felkereste Mosoiu Tiberiu polgármestert és tudomására hozta azt a nagyfokú elégedetlenséget és panaszt, ami főleg a kegydíjasok és szegények részéről előállott azon indokból, hogy úgy a kegydíjakat, mint a városi havi segélyben részesülők segélyét a költségvetésből teljesen törölték.

Ismertette a polgármesterrel, hogy a város volt polgármestereinek özvegyei, özv. *Bulyovszkyné* és özv. *Saal* Ferencné szintén ezek között vannak és úgy ezekkel szemben, valamint a többi kisebb kegydíjasokkal szemben erkölcsi lehetetlenség, hogy megfosztassanak megélhetési lehetőségüktől.

Mosoiu Tiberiu polgármester belátván az érvelés helyességét, határozottan kijelentette, hogy a holnapi tanácsülésbe beviszi a dolgot és vissza fogják állítani a kegydíjakat.

Ugy szintén megígérte a polgármester, hogy a szegénysegélyek ügyét is rendezni fogja és módot talál, hogy a költségvetésbe ezen összeg beillesztessék.

Dr. Soós István meglepedéssel vette tudomásul a polgármester jóindulatú és határozott választát, továbbá felhozta, hogy a városban óriási az elégedetlenség a nyolcszoros cégtábladó miatt, amelyet az adókövető bizottságok a polgármester utasítása ellenére vetettek ki.

Javasolta a polgármesternek, hogy a lakosság megnyugtató céljából terjessze az ügyet az ideiglenes tanács elé és az ideiglenes tanács hozzon egy olyan határozatot, amelyben hivatalból törli ezen kivételeket, illetve csak egyszerűs taxát fog megállapítani.

A polgármester megígérte, hogy ezt a javaslatot megfontolás tárgyává fogja tenni, azonban akár így, akár úgy intézkedés fog történni, hogy a nyolcszoros taxa töröltessék.

Ha másképpen nem, a fellebbezési bizottságok törölni fogják minden esetben.

A polgármester választát a Magyar Párt elnöke azzal vette tudomásul, hogy jobb lenne és megnyugtatóbb a polgárságra, főleg a kereskedő osztályra, ha hivatalból törölnék a nyolcszoros taxát és ne kellene a fellebbezési bizottsághoz eljőnni, minthogy az is idő és anyagi áldozatot igényel.

Ezek után dr. Soós István közölte a polgármesterrel, hogy a város magyar polgársága óhajtja, hogy a községi választások sürgősen tartassanak meg és az interimar rendszerről térjen át a kormány a választott tanács útján való közigazgatásra, amely egyedül van hivatalva a város sorsát intézni.

Kifejtette azon aggodalmakat, amelyek az ideiglenes tanács ellen felmerültek és érdeklődött, hogy mikor tervezi a kormány a községi választások kiírását.

A polgármester kijelentette, hogy a községi választásokat rövidesen, valószínűleg az ősz elején tartják meg.

Tehát nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, hogy augusztus hóban lennének a választások, azonban az ősz elején, szeptember-október hóban meg fognak történni.

Reméljük, hogy Mosoiu polgármester, aki kijelentése szerint most egy hónapig legalább itthon fog tartózkodni, szokott tapintatával helyes utra tereli mindazon problémák megoldását, amelyek nyugtalanságban tartották a város közönségét.

Az üzemek igazgatósága megfellebbezte a felosztási rendeletet

— Mit tárgyal csütörtökön az ideiglenes bizottság —

Az üzemek igazgatósága megfellebbezte a felosztásról szóló miniszteri rendeletet. A fellebbezést már be is nyújtották a timisoarai revíziós bizottsághoz s *Cozma* Augustin, a vízműzem elnöke csütörtökön délelőtt küldöttséget vezetett dr. Mosoiu Tiberiu polgármester elé. A küldöttség elmondotta, hogy a felosztást nem tartják törvényesnek s éppen ezért fellebbezessel éltek ellene. Kérték a polgármestert, hogy a revíziós bizottság döntéséig az üzemek vezetésében ne hajtják végre a változtatásokat s addig az igazgatóságok az eddigi formában működjenek tovább. Ellenkező esetben olyan zavarok támadhatnak, amiért senki sem vállalhat felelősséget. A polgármester kijelentette, hogy csütörtökön délután az ideiglenes bizottság tanácsülésen foglalkozik az ügy-

gyel és pénteken közlik a döntést az üzemi igazgatóságokkal.

A csütörtök délutáni tanácsülésen

egyebként napirendre kerül a három városi üzem egységesítéséről szóló szabályrendelet. A pénzügyi osztály előterjeszti, hogy az adóhivatalt az 1932. év előtti adók s az 1934. május 31-ig kivetett adóbüntetésekre bonokban is fogadják el a kifizetést. A gazdasági ügyosztály két városi bérlő: Horváth Emilia ügyvédő és Ramminger István kilakoltatását kéri és előterjesztést tesz, hogy a város bontsa fel a *Thalia* részvénytársasággal kötött színházi szerződést, mert a Parlagi Lajos vezetése alatt álló színház nem tartotta be a szerződés egyes pontjait és elmaradt a bérlétszettek fizetésével. Mint előrelátható, a város nem bontja fel a szerződést, de a kedvezményeket — fűtést, világítást és garderobot — valószínűleg megvonja a színházról.

Kibővítik a városi strandot.

Az új városi strandot a kedvezőtlen időjárás ellenére is tömegesen látogatják. A strand egyetlen napi bevétele, szerdán tízennyegyszáz le volt. A 185 kabin és 720 vetkőzőszekrény azonban, mint előrelátható volt, kevésnek bizonyult, s az ideiglenes bizottság elhatározta, hogy sürgősen kibővítse a kabinokat.

Mária-Radnára zárandoklatot rendez az Urnök Mária Kongregációja július 17-én, kedden. Indulás kényelmes autóbuszokon reggel pontosan 5 órakor a Piata Unirii-ről, a radnai kegytemplomban szentmise és közös szentáldozás, indulás vissza este 6 órakor. Részvételi díj 230 lei, amely a jelentkezéskor befizetendő. Jelentkezni lehet július hó 14-ig, mindennap délelőtt 10—1 óráig a váradozású római katolikus Plébánia Hivatalban, ahol minden szükséges felvilágosítást megadnak. Minthogy csak két autóbusz indul 64 létszámmal, így, aki a zárandoklaton résztvenni akar, mielőbb jelentkezze.

Ünnepi mise Szent Norbert halálának nyolcszázéves fordulóján

Először hangzott el szerzetesi fogadalom a premontrei rend oradeai templomában

Szép és lélekemelő ünnepség volt szerdán délelőtt Oradeán a premontrei rend templomában. A rend alapítója, Szent Norbert halálának nyolcszázadik évfordulója napján *Tóth* Alajos, egy most végzett premontrei teológus tett ünnepélyes keretek között szerzetesi fogadalmat. Mindezt Jászóváron mentek végbe a hasonló ünnepélyes szertartások s most, hogy a premontrei rend ebben a városban is prioritást kapott, ez volt az első alkalom, hogy a premontrei templom falai között valaki szerzetesi fogadalmat tett s a felszentelés, amit *Fiedler* István megyéspüspök fog végezni, rövid időn belül szintén itt megy végbe. *Tóth* Alajos Rómában végezte teológiai tanulmányait s a rend zsufoltságig tett templomában most ünnepélyes keretek között tette le a bensőséges, meghatón szép és mély értelmű szerzetesi fogadalmat.

Az ünnepélyes szentmisét dr. *Kovács* Kándi rendfőnök mondta s a fogadalomtétel a felajánlás közben történt meg. A rendtársak szótárokra emelkedtek a térdreborított teológus fölé, majd elmondották a mindenszentek litániáját. A rendfőnök ezután átadta *Tóth* Alajosnak a rendi élet közösségébe való bekebelezés jelvényét: a kanonoki gallért. Ezután megölelte és megcsókolta, a következő szavakat mondva:

— Az igaz és őszinte testvériség csókját adom neked.

— Elfogadom és viszonzom, — hangzott a válasz, amit a szerzetesi ház minden tagjánál megismételt. Ezután legidősebb rendtársa bevettette *Tóth* Alajost kanonoki stallumba s a perjel befejezte a szentmisét. A szubdiakonátus és a diakonátus feladására 15-én, illetve 16-án kerül sor Salmáron s mint az áldozópapáságot, ezt is *Fiedler* István megyéspüspök adja fel a fiatal premontrei szerzetesnek.

A Wertheimstein leányok visszakernek elvet birtokaikból. Az impériumváltozás után az agrárbizottság kisajátított lovag Wertheimstein Alfréd citeleki (cséhteleki) birtokos háromezerholdas birtokából 2900 holdat és 50—50 holdat hagyott meg két itt élő leányának, Saroltának és Arankának. Ezek az agrárbizottság végzését megfellebbezték és a legfelsőbb földosztó bíróság vissza is adott nekik a birtokból 1200 holdat. A birtokot azonban hosszas huza-vona után sem kapták meg és az 1200 holdért pert indítottak a földművelésügyi miniszterium ellen. Az ügyet csütörtökön tárgyalta az oradeai törvényszék második tanácsa, de az ítéletet csak szombaton hirdetik ki.

SIESSÜNK a Katalin-telep javára elvállalt családi perselyeket beküldeni, mert a Csodásármú Szepőlótel Szűz Mária templomának falai tető nélkül állnak!

A Református Híradó javára rendez az olasz női és férfi szövetség július 15-én, este 6 órai kezdettel, a református leánygimnázium dísztermében műsoros estélyt. A programot közelebbi számunkban hozzuk.

B. T. C. kirándulás Ariszre (Aranyos) völgyére és Stana de Vale (Biharfüredre). A természeti szépségekben gazdag Erdély egyik legszebb részére Arisz (Aranyos) völgy vadregényes vidékére vezet turát a Bihari Turista Club július 15-iki indulással. A tura utiránya és programja a következő: július 15-én Oradea—Cluj—Turda (Tordai hasadék), Aiud (Enyed), 16-án remetei sziklaszoros, Cheia Rimetului, 17-én Rimetea (Torockó), Valea Ariseului (Aranyosvölgy), Abrud Detonata, 18-án Roşia-Montana (Vöröspatak). Régi római bányák, Kornai-tó, Arányuzók (Brád), 19-én Brád aránybányák megtekintése, Ciuciu (Halmagy csucs), Vascău, Beius, Oradea. Részvételi díj 400 lei, tagoknak 350 lei. Ugyanakkor Stana de Vale (Biharfüredre) rendez kirándulást, indulás szombat délután fél 3 órakor. Részvételi díj 120 lei, tagoknak 95 lei, szállással együtt. Indulás a Palace étterem elől. Jelentkezni lehet legkésőbb péntek délig mindkét kirándulásra, a BTC irodában, Str. I. C. Brătianu No. 1, délelőtt 11—12-ig és délután 6—8-ig.

Sebők Imre dr

Öt világrészen keresztül

utirajz,
Erdősi Károly
előszavával.

Ara 125 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szépségei, lüktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjuság számára írta *Sebők* Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjuság számára, amely mesterei vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Fejnőtteknek is értékes, szórakoztató olvasmány. Eredeti helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a *Szent István Társulat* kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható KÖNYVOSZTALYUNKBAN.

Németország bejelenti a Genfben való visszatérést (?)

Hitler újságbeszédet a „Newyork Herald“-ban. Találgatások a német birodalmi gyűlés lefolyásáról

Az alábbi jelentéseket a Németország közeli hírek változatosságának a jellemzésére adjuk. A július 13-iki birodalmi gyűlést rádióközlés is fogja továbbítani. Abból valószínűleg több bizonyosságot fogunk szerezni. Mai híreink a következők:

Párizsból jelentik: A Havas-ügynökség berlini jelentése szerint Hitler pénteken a birodalmi gyűlésen bejelenti Németország visszatérését Genfben.

Londonból jelentik: Itteni politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Hitler súlyos ideg-hajban megbetegedett. A Daily Herald szerint Hitler orvosai tanácsára hosszabb szabadságra megy, s ez idő alatt nem Papen, hanem Hess fogja helyettesíteni. E hír szerint már Hess mondja a pénteki birodalmi gyűlésen is a megnyitó beszédet Hitler helyett.

(Ezzel a hírrel ellentétes következtetéseket lehet vonni az alábbi párizsi hírből).

Párizsból jelentik: A Newyork Herald július 11-iki párizsi kiadása intervjút közöl — Hitlerrel. Ez az első nyilatkozata a kancellárnak a legutóbbi események óta. Hitler panaszkodik, hogy a Németországban történelem páratlan visszhangjuk van. Senki sem tuzozza a Newyorkban vagy San-Franciskóban történt véres zavargásokat, ha Németországban történik valami, azoknak mingyárt rendkívüli méreteket adnak. Utóbbi időben ama férfiak közül, akiket bizalommal vezetőállásokba helyeztem, elárultak és összeesküdtek kormányom megbuktatására. A hozott rendszabályokkal sikerült elkerülnöm a polgárháborút Németországban, aminek a legsúlyosabb következményei lettek volna egész Európára. Szigoruan itélnek meg az emberek, akik nem ismerik a részleteket. Meg fogom tenni kötelességemet és szükség esetén feláldozom életemet is, de nem engedem meg, hogy személyi ambíciókért a német nép polgárháborúba sodortassék sokezer ártatlan ember életének elvesztésével. Kijelentem, hogy nem változott semmi Németország vezetésében. A kormány nem megy sem jobbra, sem balra, hanem mindig csak előre.

A tegnapi hírekkel szemben különben megállapítást nyert, hogy Hitler tengeri útja egyelőre elmarad.

(A továbbiakban megint olyan hír következik, amely berlini eredetre hivatkozik ugyan, de előbb Párizsba tett utat, hogy Bécsbe érkezék. Párizsban is, Bécsben is sok találgatással kezelik a német eseményeket).

Bécsből jelentik: A Telegraph jelenti Párizsból, hogy berlini értesülés szerint a Hitler-kormány az az a tagjai, akik nem tartoznak a nemzeti szociálista párthoz, — benyuj-

tották lemondásukat. Ezek a miniszterek: Schwerin-Krosikgh, Eltz von Rübenach és Schmitz. Blomberg tábornok, hadügyminiszter még Hitler mellett áll. Hitler nem fogadta el a három miniszter lemondását, mire azok Hindenburghoz nyújtották be lemondásukat. A kormányból való kilépési szándékukat a miniszterek azzal indokolják, hogy megtevesztették őket a június 30-iki események lényegében. Állítólag ezek a körülmények bírták volna reá Hitlert, hogy péntekre összehívja a birodalmi gyűlést. Ezen az ülésen, — ugyan-

Tatarescu és Slavescu tárgyalásai a francia kormánykörökkel

Lebrun, francia köztársasági elnök is fogadja a román kormányelnököt

Párizsból jelentik: Tatarescu román miniszterelnök és Slavescu pénzügyminiszter szerdán reggel megérkezett Párizsba. Az állomáson Barthou külügyminiszter és Pétain tábornok, hadügyminiszter fogadta a román államférfiakat. Tatarescu szerdán délután 5 órakor megjelent a külügyminisztériumban, ahol félóra-hosszig tanácskozott Barthou francia külügyminiszterrel. Tatarescu nem nyilatkozott megbeszéléseiről. Victor Slavescu pénzügyminiszter a pénzügyminisztériumba látogatott el, ahol Germain-Martin francia pénzügyminiszter kabinetfőnökével folytatott hosszabb megbeszélést.

A román miniszterelnök és pénzügyminiszter tiszteletére több ünnepélyes összejövetel lesz s Tatarescut Lebrun köztársasági elnök is fogadni fogja.

Párizsból jelentik: A lapok nagyrésze Tatarescu látogatásával kapcsolatban azt írja, hogy a román miniszterelnököt közelről érdekli a londoni tárgyalások eredménye és Anglia magatartása a keleti Locarnói kapcsolatban. A lapok tudnivaló, hogy Tatarescunak Barthouval folytatott szerdai tanácskozásain ezekről a kérdésekről volt szó.

Olasz, lengyel és angol álláspont a Barthou londoni tárgyalásai felől

Rómából jelentik: Az olasz sajtó Barthou londoni látogatásával kapcsolatban annak a véleményének ad kifejezést, hogy a francia külügyminiszter útja semmit sem változtatott az eddigi helyzeten. Franciaországnak Londonban bemutatott terveit, az olasz sajtó szerint, keresztülvihetetlenek, mert az angol kormány ellenzi azokat. A francia tervek gerince, hogy világrész-vidékenként az államszomszédságok kölcsönös biztonsági szerződéseket kössenek. Ilyen államszomszédsági (regionális) kelet-európai szerződést Franciaország úgy képzelt el, hogy Oroszországot, sőt Németországot is e

szerződés aláírói közé be akarja vonni. Azonban éppen ezek legkevésbé se hajlandók ilyen regionális szerződést kötni.

Varsóból jelentik: A keleti egyezményre vonatkozó francia politikát a lengyel sajtó kifogásolja.

Az Express Poranny egyezménymániáról ír, amelyben Lengyelország nem fog résztvenni. A krakkói kormányparti lapok rossz néven veszik, hogy Franciaország támogatja a kis balti államok szövetségének tervét.

Londonból jelentik: Sir John Simon külügyminiszter szerdán az alsóházban interpellációra válaszolva, kijelentette, hogy pénteken ismertetni fogja a francia külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseit.

A magyar kormány felhivatalos lapja megrója a Németország elleni sajtóhadjáratot

Budapestről jelentik: A magyar kormány felhivatalosaként ismert Budapesti Hírlap vezércikkben bírálja a magyarországi liberális sajtót és szemére hányja, hogy uszító és sértő hangot használ Németországgal szemben, az ottan lefolyt legutóbbi eseményekkel kapcsolatban. A vezércikk a többek között a következőket mondja:

— Kötelességünknek tartjuk, hogy lelkiismeretesen mérlegelt szavunkat felemeljük a német események pertraktálásának nem tökéletes illendőséggel és nem is magyar szellemben történt immár szokásossá vált módszerei ellen. A józan magyar közvélemény nem áll mögöttük. Ellenkezőleg: tiltakozik e csuf sajtóhadjárat ellen, amely egy irántunk barátságosan érző népet a megpróbáltatás órájában illetlenül támad. Mi lojálisan érünk és nem vetünk gáncsot barátainknak éppen akkor, amikor legkevésbé tudnak védekezni. Nemzetünk hagyományaira hivatkozva szólunk ezekhez: lassan a testtel! Ne szítsanak ellenséges hangulatot.

A magyar kormány felhivatalosának az a vezércikke általános feltűnést keltett

Kommunista zavargások Amsterdamban.

A még mindig tartó súlyos zavargások a hatóságokat erélyes beavatkozásra készítették. Képzelték a zavargások pillanatában készült Amsterdamban Jorlaan nevű utcájában, ahol a kommunisták különösen nagy rombolásokat végeztek s a karnhatalomnak sok dolga akadt.

Tarnóczy János dr. VALLÁSTÓL FUGGETLEN ÉLETÚT ?

A modern életelmélet erkölcsi és nevelési elveinek bírálata.

Ara füzve 195 lei és portó.

Kapható az „Erdélyi Lapok“ könyvosztályánál.

csak a Telegraph szerint — Hitler meg fogja kapni a többség felmentését a június 30-i és július 1-i eljárására, noha nem valamennyi nemzeti szociálista képviselő ért egyet vezére cselekedetével.

álának
tulóján

ogadalom
plomában

volt szerdán
templomá-
bert halálá-
apján Tóth
rei teológus
zetesi foga-
entek végbe
most, hogy
n is prioritá-
om, hogy a
valaki szer-
telés, amit
gezni, rövid
Tóth Alajos
mányait s a
most ünne-
ésés, meg-
ési fogadal-

ovács Kan-
ntétel a fel-
ltársak zsol-
teológus fő-
zentek litá-
Tóth Alajos-
bekebelezés
n megölette
at mondvá:
ség csókját

hangzott a
en tagjánál
ltársra béve-
ába s a per-
konafus és
e 16-án ke-
apságot, ez
a fel a fia-

érnek elvélv
után az ag-
ertheimstein
háromezer-
—50 holdat
roltának és
ág végzését
elosztó bíró-
ól 1200 hol-
a-vona után
bert indító-
ellen. Az
ai törvény-
csak szom-

javára el-
eküldeni,
len Szűz
ő nélkül

a rendezi
lius 15-én.
ánygimná-
A prográ-

nyos) vő-
redre). A
dély egyik
y vadregé-
urista Club
ya és pro-
adea—Cluj
ed), 16-án
17-én Ri-
(Aranyos-
a-Montama
Kornai-tó.
nyák meg-
cau, Beius,
ak 350 lei-
redre) ren-
után fél 3
ak 95 lei-
terem elől-
g mindkét
C. Brătia-
6—8-ig.

Született: negyvenéves korában — és mint halott házasságot kötött

Timisoara. Saját tud. Napról-napra új meg új életet jelentenek be az anyakönyvi hivatalban. És ma is új életet jelentett be — a bíróság. Zachán Sándor negyvenéves gyárköl-városi kocsmárosát kellett a bíróság rendelete alapján, az élők sorába beiktatni... Új élet: születés. Vajon Zachán Sándor csak negyvenéves korában született?... Pedig az „újszülött” — mint kiderült — már nős is...

Zachán Sándor már élt azelőtt is, sőt a háború kitörésekor állásban is volt. Pincér volt a tisztikaszinóban, 1915-ben bevonult katonának, majd kikerült a hátrétre s többé — évekig legalább — nem adott életjelt magáról. Eltűnt — mondották az emberek és felesége elsíratta. Felesége közben hirtelen beteg lett, haldokolva került a kórházba, ahol még bemondhatta személyi adatait:

— Férjem meghalt... Özveggy Zachán Sándorné vagyok...

Az asszony aztán rövidesen meg is halt. Lehet, hogy a kórházi halotti bizonyítvány nyomán történt, hogy nemcsak az asszonyt — az özveggyet — de a férjet is beírták halottnak, talán ilyen módon lett figyelmeztetés az anyakönyvi hivatalra, hogy Zachán Sándor már „nem él”.

Egyszer azonban Zachán Sándor hazatért. Még pedig élve. Kiskocsmát nyitott a vidéken. Hirtelen szerzett sérüléséből kifolyólag amputálni kellett a félkarját. Valahogy felépült, sőt meg is akart nőszülni. Be is jelentette a dolgot a községvezetésnek. Egy idő múlva azonban közölték vele:

— Zachán Sándor, született 1894-ben, foglalkozására nézve pincér: meghalt.

— Pedig én vagyok Zachán Sándor, születtem 1894-ben... Kitanult pincér vagyok. És élek!

Hát a bírósághoz utasították. A bíróság rendelje el, hogy újra beírják az élők könyvébe. Mert csak így ismerhetik el élőknek... Meg is indította a dolgot az élő halott. Annál is inkább mert félkarját háborúban szerzett betegségéből kifolyólag kellett elvesztenie, gondolta hát, elismerik hadirokkantnak és nyugdíjat adnak neki. És hogy ennek a dolognak is utánajárj, ott is azt mondták neki:

— De előbb nézzon utána, hogy az élők sorába kerüljön.

Ehelyett pedig hajszál hijja, hogy tényleg is a holtak sorába nem került. Súlyosan megbetegedett, állapota válságosra fordult. Menyasszonya ekkor kérvényt adott be az ügyészséghez, engedje meg, hogy „felmentés-sel” köthessen házasságot: a vőlegény halottas ágyán. A vőlegény ugyan halottnaként szerepel,

de azért lehet, hogy csak néhány nap múlva hal meg...

S a „halott” házasságot köthetett. S a „halott” hosszas betegség után — felépült.

Most már újra házasságot kötött, de még mindig nem vették be az élők sorába. Már több ízben bírósági tárgyaláson is megjelent: a

A bolsevik meddő harca a vallás ellen

A *The Slavonic Review* hasábjain beszámolt Markov Sergej az orosz „istentelenek” kudarcáról. Markov állításait a bolsevikiek saját vallomásaival bizonyítja.

A bolsevik ifjúsági liga vezére, Kosarew, egy moszkvai gyűlésen azt mondta: „Mostanában nagyon nehéz a vallásellenes propagandához önkénteseket toborozni s ezt a munkát általában igen kedvetlenül vállalják.” A *Bezboznik* c. lap is nyíltan kiírja, hogy „a fiatal kommunisták nagy ellenszenvet tanúsítanak az ateizmussal szemben”.

A vallásellenes harc ellanyhulását más dolgok is mutatják. A kéthetenként megjelent *Antireligioznik* az 1933. év első felében csak kétszer jelent meg; az ötnaponként megjelenő *Bezboznik* egyideig csak minden 7. napban, most csak 10. napban egyszer jelenik meg.

Tavaly megjelent egy beszámoló *A valláselleni harc mostani képe* címmel. A cikk írója megállapítja, hogy a bolsevik egyesületek tagjainak 77 százaléka még most is rejteget otthonában szentképeket, 23 százaléka nyíltan meri hangoztatni, hogy a vallás üdvös, sőt szükséges. Egy kerületben 98 százalékos tesz ki a szentképet rejtegető tagoknak a száma. A *Paris soir* hiteles adatok alapján bizonyítja, hogy a gyermekek 47 százaléka meg lett keresztelve és a halottak 55 százaléka egyházi temetésben részesült. Luganskóban, a kizárólag munkásokból álló közönség kifütyülte *A kánai menyegző* című vallásnyúló darabot.

Sőt valóságos apostolkodásról számol be a fentebb említett könyv: emberek járják be Oroszországot és hirdetik az evangéliumot. Társulatok alakulnak a munkásosztály megtérítésére és maga a *Bezboznik* bevallja, hogy nagy

saját ügyében, az élővé nyilvánítására ügyében és bár személyesen jelent meg, mégis újabb és újabb bizonyítást rendeltek el. Hiába mondotta szegény ember:

— De uraim! Uraim, itt vagyok és élek! Ezek miatt a gyakori bírósági tárgyalások miatt eladta a vidéki kiskocsmáját s beköltözött a városba. Itt nyitott kocsmát a Gyárköl-városban. Hogy közelebb legyen a bírósághoz. És most, végre, az utolsó tárgyalás! Ki-mondotta a bíróság, hogy Zachán Sándor azonos a bizonyos Zachán Sándorral és Zachán Sándor nem halt meg, hanem él. És elrendele az anyakönyvi hivatalnak, hogy vezessék be az élők sorába.

sikerrel dolgoznak. Ez a vallásos újjáéledés nemcsak az öregek között terjed, kik a mult szent hagyományával csak nehezen, vagy általában nem tudnak szakítani, hanem a huszéveseknél is. Az *Observer* moszkvai levelezője írja, hogy a szovjetifjúság a valláshoz kezd térni. Egész Oroszországban mintegy a földből nőnek ki szervezett vallásos egyesületek; tagjaik között vannak falusi ifjak, gyári munkások, szovjetbiztosok és diákok. Tehát az ár ellen, mondjuk a Szentírás szavaival, az ösztön ellen harcolni hiábavaló dolog. Oroszország előbb-utóbb megint vallásos lesz; vallásosabb, mint valaha.

Előfizetőink szives figyelmébe ajánljuk, hogy a Püspök-türedőbe kedvezményes jegyek a kiadóhivatalunkban megkaphatók.

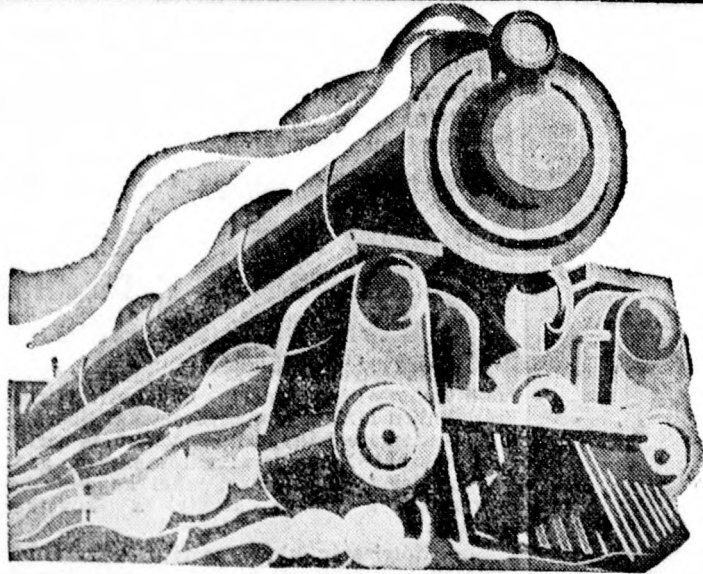
Ad. 49—1934. szám.

A bistriai (besztercei) osztatlan hét osztályos római katolikus elemi iskola tanítói állására pályázatot hirdetünk.

Az érvényes oklevéllel, a szükséges nyelvvizsgálattal és autorizációval rendelkező férfi tanítók, akik a német nyelvet is bírják, adják be pályázatukat 1934. évi augusztus hó 1-ig a bistriai (besztercei) plébánia hivatalhoz. Személyes megjelenés szükséges, saját költségen. Kötelessége az iskola vezetése, ennek vezetése, társadalmi és egyházközségi munka. Járandósága az előírt tanítói fizetés, természetbeni lakás (két szobakonyha, kamra).

Kelt Bistrita (Beszterce), 1934. július 1.

A Római Katolikus Iskolaszék.

Az „Erdélyi Lapok” őszi nagy társasutazása PARIZS-ba és LISIEUX-be

Utirány: Oradea—Budapest—Wien—(Svájcon át) Párizs, Lisieux—Párizs—Strasbourg—München—Bécs—Budapest—Oradea.

Indulás: 1934. augusztus 27-én hajnali 1 óra 30 perckor Oradeáról.

Látványosság: Bécsben: a Burg, a Stefans-Dom, Prater, Schönbrunn, stb. Párizsban: Notre Dame, Madeleine, Pantheon, Louvre, loma, Monte-Martre, Sacré Coeur, Képviselőház, Quai d'Orsay, Champs-Élysée, Place de la Concorde, Rivoli, Versailles, Trianon, stb. — Lisieuxben: Kis szent Teréz földi életének színhelye. — Münchenben: Királyi palota, Deutsches Museum, Frauenkirche stb. — Egyéni utlevél szükséges, kétszeri magyar, kétszeri osztrák, egy francia és egy német vízummal ellátva. A vízumokat a fél kivánságára és költségére készítesen beszerzi kiadóhivatalunk.

Egyéni utlevél szükséges. Részvételi díj fejenként 10950 lei, amely összegből 3000 lei jelentkezéskor, 3000 lei augusztus 1-ig, a fennmaradó 4950 lei legkésőbb augusztus 10-ig utazási osztályunknál lefizetendő. A 10950 leiben bennfoglaltatik: gyorsvonati jegy oda-vissza, teljes ellátás elsőrendű szállodában, elsőrendű étkezés Bécsben (1 nap), Párizsban—Lisieuxben (5 nap), Münchenben (1 nap). A vasúttól való be- és kiszállítási díja Bécsben, Párizsban, Münchenben, ugyanott autókárok látványosságok megtekintésére. Versailles kirándulás költségei a programba vett látványosságok díjainak belépti díjai.

Jelesnapok határidő augusztus 1.

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
 ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belöldön: Egész évre 800, félfévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félfévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Suiyok István**
 Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.
 Csakis választékos magánlevelekre válaszolunk.

Zürichi zárlat. Párizs 20.24 háromnegyed, London 15.47, Newyork 307, Brüsszel 71.70, Milánó 26.32, Madrid 42.00, Amszterdam 208.05, Berlin 117.65, Bécs — schilling 57.50, Prága 12.75, Varso 58.00, Belgrád 700, București 305.

Ujjáalakított egyházmegyei iskolatanács. Timișoara. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök annakidején egyházmegyei központi iskolatanácsot alakított s ezt a tanácsot legutóbb megnagyobbította és átszervezte. A tanácsban részt vesznek a tagok kerület, részint egyházmegyei régi tag helyébe mások kaptak kinevezést. A kinevezések most jelentek meg. Ezek szerint az egyházmegyei iskolatanács egyházi tagjai: Blaskovics Ferenc pápai prelátnak, nagyprépost, Kayser Lajos prépost-kanonok, Ferch Mátyás és Wegling János apátkanonokok, Unterreiner József főesperes (Biled), Unterweger Lotár dr. pápai kamarás, espereslelkész (Peculnou). Világi tagok: Fehér Kristóf dr., Velcsó Géza dr. (Arad), Takácsy Miklós (Tóvis-egyháza), Martzy Mihály tanár, Gabriel József dr. egyházmegyei ügyész és osztrák konzul, Kráuter Ferenc dr. képviselő, Dutschák Frigyes dr., Schütz József dr., Wilkomm Márton (Merchezfalva), Lovász József (Bacova), Gherla József (Glogovác), Thierjung József (Jimboalea).

MacDonald gyógyulni megy Kanadába. Londonból jelentik: MacDonald, angol miniszterelnök repülőgépen Belfastba utazott, ahol hajóra száll és Kanadába megy. A miniszterelnök megcáfolta azokat a híreket, amelyek kanadai utazását politikai célokkal hozzák kapcsolatba. Kijelentette, hogy csak orvosai tanácsára utazik.

A freiburgi egyetemi könyvtár pusztulása. Megírtuk, hogy a freiburgi egyetem rövidzárlat következtében leégett és elpusztultak nemcsak világhírű frescói, hanem sajtóosztályának pótolhatatlan levéltári adatai is. A freiburgi egyetem VI. Albert osztrák főherceg-érsek és III. Károly alapították 1457-ben s katolikus teológia, filozófia, jogi és orvosi fakultásai világhírűek. Könyvtára az egész világon páratlan, 250 ezer kötetből áll, ennek nagyrészt megmentették az elégetéstől. Sajtóosztályának levéltári adatai között a világ minden újságja szerepelt, a megjelenés példányszámainak, szerkesztőinek, munkatársainak feltüntetésével s volt egy, a Rákóczi idejéből való latinnyelvű magyar röpírata is.

Dréhr Imrét kórházba szállították szivrommal és cukorbetegséggel. Budapestről jelentik: Dréhr Imrét, aki szerdán délelőtt súlyos szivromot kapott és azóta magas láza van, beszállították a Korányi-klinikára. Dréhr súlyos cukorbeteg is szenved.

Internátus Braşovban (Brassóban) főgimnáziumi tanulóinak számára. A Braşov (Brassó) városi tanácsa jó berendezett internátus van. A jövő iskolai évre jelentkezőket elfogad és felvételüket ad az internátus felügyelősége: Braşov (Brassó), Liceul nr. cat. Rómái katolikus főgimnázium.

„Baldog emberek”, akik nem tudják, hogy világháború volt. Moszkvából jelentik: A moszkvai tudományos akadémia által kiküldött számtalan expedíció egyike érdekes nomád törzsekre bukkant Északkelet-Szibériában egyik elhagyatott fészketén. Erről a fészketéről csak annyit tudtak eddig, hogy létezik, de hogy emberek lakják, csak most állapította meg az expedíció. Ezek a törzsek 1913 óta most láttak először olyan embereket, akik „távolról országokból” jöttek, vagyis Oroszország más vidékeiről. A nomádok semmit sem tudtak a világháborúról és az azt követő forradalmi átalakulásról, amin Oroszország keresztülment. E nomádoknak egyetlen hírhordozói az eszkimóhalászok, akik néha arra vetődnek, de ezek sem voltak tájékozva semmiről se, ami Európa belsejében történt az utóbbi húsz év alatt.

Az oradeai Árutőzsde csütörtöki jelentése. Hivataltas árfolyamok: Buza 77 kg-os 40/0 410 lei, rozs 280 lei, árpa 63 kg-os 255 lei, zab 280 lei, tengeri 270 lei, nullás liszt 670 lei, négyes liszt 590 lei, korpá 220 lei per 100 kgr. Ab Oradea.

Ukrán terroristák ölték meg Pieratzky lengyel belügyminisztert. Varsóból jelentik: Az igazságügyminiszter kedden nyilatkozatot tett közzé, amely szerint Pieratzky belügyminiszter meggyilkolása egy ukrán terrorista szervezet műve volt. A nyilatkozat megállapítja, kevés a remény arra, hogy a tulajdonképpeni tettest kézrekerítsék; egyelőre beéri azzal, hogy a három letartóztatott ukránt mint bűnédeküket állítják a bíróság elé. A „nemzeti radikális tábor” néven ismert nemzeti szocialista pártot feloszlatták.

Emberölés vádját alól felmentett mozdonyvezető. Mercurea-Ciuc (Csikszereda). Saját tud. A múlt télen történt Ghimesfagat (Gyimesbükk) állomáson, Bodea István mozdonyvezető tolatás közben elütötte Tankó Mihály raktári munkást, aki sérüléseibe belehalt. Gondatlanságból okozott emberölés miatt vonták felelősségre a bíróság. A tanúk igazolták, hogy a mozdonyvezetőt nem terheli felelősség és a bíróság felmentette a mozdonyvezetőt s a Tankó Mihály testvérének ötszáz ezer leles kártérítési keresetét polgári utra utasította.

Villám sújtott agyon egy gazdát. A sistereai (siteri) csendőrség csütörtökön jelentette az oradeai ügyészségnek, hogy a község határában halva találták Zacharie Constantin 53 éves gazdát. A járási körorvos megállapította, hogy a szerencsétlen gazdát hétfőn villám sújtotta és azóta fekszik halva a határban. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Még csak 7 nap

van június 20-ig, amely időpontig a II-ik félévi díjat befizetőik alatti nyereségek kisorsolásában vesznek részt:

1. az ősszel megrendezendő párizsi társasutazásunk alkalmával ingyen vasúti menetjegy Oradeától Párizsig és vissza 4500 lei értékben;
2. 7 napos teljes pensio a vadregényes Gyilkostónál;
3. 5 napos teljes pensio a gyönyörű Püspökfürdő. (Rádiumos meleg fürdőék reuma, köszvény, stb. betegek részére. Hullámfürdő).
4. Fekete Károly festőművész „Naplemente csépléskor” című gyönyörű pasztellképe művészi keretben;
5. Könyvtálynkból tetszés szerint választható könyvek, 1000 lei értékben.

A sorsoláson a hátralékos előfizetők is részt vehetnek, amennyiben hátralékaikat befizetik és az év végéig előfizetnek.

Ezenkívül a sorsolásra való tekintet nélkül, mindenkinek, aki az év végéig szóló előfizetési díjat beküldi, 300 lei helyett 75 leiért (és 10 lei portó) küldjük meg Székfi Gyula: „Bethlen Gábor” című nagyszerű kötetét, sőtéték művészi vászonkötésben, arany nyomással.

Mussolini drámát irt Julius Cézarról. Bécsből jelentik: Mussolini új drámát irt, melynek címe Julius Cézár. A drámát Bécsben mutatják be, a Burgszínházban, december első hetében. Mussolini darabját Budapesten is rövidesen előadják.

* **Kezdődő ütőeremeszedésnél** reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli.

Vesztett kártyás revolverrel akarta visszaszerezni pénzt. Mercurea-Ciuc (Csikszereda). Saját tud. Duruțiu vasúti pénztárnok és Moldován vasúti alkalmazott, petruarasi (mádfalvi) lakosok gyakran kártyáztak. A legutóbbi kártyázásnál Moldován elnyerte Duruțiu 2500 lei készpénzét. Emiatt Duruțiu bosszút forralt. Amikor Moldován éjszaka hazafelé tartott, Duruțiu öccsével megtámadta és elakarta venni az elnyert pénzt. Moldován nesztét vette a dolognak és futásnak eredt. Duruțiu erre elővette a revolvert és utána lött. A golyó nem talált, de életveszélyes fenyegetés miatt Moldován feljelentést adott be az ügyészséghez.

Súlyosan összegegett a villám egy családot. Gébarlak község felett szombaton este hatalmas felhőszakadás és égháború vonult végig. Több helyen villám csapott le. Így beütött Légrádi Ferenc gazdálkodó házába is, ahol a gazda két gyermekével tartózkodott. Ágyában, alvás közben érte őket a villámcsapás, amely az apát és a két gyermeket súlyosan összegegette. A ház kivulladt és a segítségükre siető szomszédok már csak a félig leégett lakást tudták megmenteni. A két gyermeket a kalocsai kórházba szállították, ahol ma reggel a nagyobbik gyerek, Légrádi Mária belehalt súlyos égési sebeibe.

Feljegyzések

Kétféle igazságot ismer annak a szomorú kornak az embere. Tájékozik az önzés ellen, ha az másoknak vezető csillaga s nemzet'erénnyé avatja, ha az övéi üzük.

Klasszikus példát szolgáltat ehhez az axiómához az erdélyi cionisták napilapja az Uj Kelet egyik közelebbi (VII—10.) számában.

A 2. oldalon az emigránsok egyik vezetője Prágából támadja a mai német uralmat.

„A csikágói gangszterek — írja — a kínai bandavezérek, a délamerikai rablógenerálisok, minden betörő, a világ minden gyermekrontója és lótolvaja nevében tiltakozni kell az esztelen szokás ellen, hogy a német eseményeket a bűnözés szempontjából itéljék meg. Németország, amely most vér és sebek alatt nyög s a legirtózatosabb pornográfia fertőjében romlik, nem csinál politikát, nem bűnözik közönséges értelemben, nem gyilkol, hanem mindent együtt csinálja: — a fasisztust...”

A 6. oldalon viszont háromhasábas lelkes beszámolót olvasunk a cionista fasiszták erdélyi alakuló gyűléséről. Innen idézünk: „Azok a zsidók is, akik a zsidó reneszánsz mozgalmától távolabb álltak eddig, ma arra a meggyőződésre jutottak, hogy a legerélyesebb tempóval kell kivívni... a zsidó nemzeti otthon Palesztinában...”

Ez a konferencia érdekes határozatokat hozott: üdvözölte Jabotinszky Wladimirt, a zsidó fasiszta mozgalom lengyel-zsidó vezérét s a jeruzsálemi börtönben sínylődő Abraham Stavsky-t, akinek személyével szemben bántulatót és csodálatát fejezte ki; nagyarányú zsidó bevándorlást követelt, hogy Palesztina minél előbb zsidó többségi állammá lehessen és zsidó légiót ezeknek a településeknek a védelmére s mindezt nyomtatékul bojkottot hirdet azok ellen a nemzetközi zsidó alapok ellen (Keren Kajemeth és Keren Hajeszód), amelyek ezt a települést békés eszközökkel, földvásárlások útján akarják megvalósítani...!

E határozatok kellő megvilágítása érdekében még csak annyit kell elmondanunk, hogy a szóbanforgó Stavskyt palesztinai angol bíróságok azért itélték el, mert bűnösnek találták Arlosoroffnak a palesztinai kormányzat külügyi tisztviselőjének meggyilkolásában. Ez az Arlosoroff tényleg szálla volt a zsidó fasiszták szemében — baloldalisága és megalkuvásai miatt. Tehát pontosan azért, amiért a német nacionalisták Rathenaut gyűlölték és — meggyilkolták!

Az sem érdektelen, hogy azon a területen — a Jordán két partján — amelyet ez a határozat a legerélyesebb tempóval zsidó többségű állammá akar tenni, ezidőszent 150.000 zsidó mellett — mintegy 650.000 arab lakik!

„Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség — mondja a beszámoló — a Jabotinszky-pártnak értékes csoportját látja, amelyről nem óhajt lemondani, hanem a szép eredményekre vezető közös munka útját keresi...” (Skin.)

Tífuszjárvány. Targu-Mures. (Marosvásárhely). Saját tud. Căpuș. (Mezőkapus) marosmegyei községben súlyos természetű tífuszjárvány lépett fel. A vármegyei egészségügyi szolgálat mentőautója 12 tífuszbetegét szállított be a járványkórházba, akik közül 5 férfi és 7 nő. Három beteg állapota válságos. A járvány továbbterjedésének megállítására a hatóságok megtették az óvintézkedéseket.

Két gyermeket gázolt el a vigyázatlan motorkerékpáros. Brasov. Saját tud. Predeal közelében a 807 Bv jelzésű motorkerékpár, amelyet Tóthpál Márton, a brasovi gépház alfőnöke a rendesnél nagyobb gyorsasággal vezetett, egyszerre két gyermeket gázolt el. Miklós Jánost és Miklós Ernőt súlyos sérülésekkel szállították a kórházba. Állapotuk reménytelen.

Bármilyen könyvrendelést csakis az összeg előzetes beküldése vagy annak utánvételezése mellett teljesíthetünk. Az Erdélyi Lapok könyvosztálya.

1000 hold új termőföldet hódít meg a Hajduság. Hajdu vármegyében a közeli napokban nagyarányú közmunka indul meg. Debrecen, Balmazújváros és Hajdunánás vízlecsapolási munkákat indít meg, amellyel ezer holdnál nagyobb területet tesznek termőföldd. Hajdu vármegye kulturmérnöki hivatala 600 ezer köbméter föld kiásásáról rendelkezett. A munkabérek és fuvarozás címén mintegy félmillió pengő kerül kifizetésre.

Százötven év óta ráfizetnek az amerikai postára. Az Egyesült Államok postaigazgatósága legújabb jelentésében nagy meglepéssel állapítja meg, hogy az évi veszteségszámla az idén tetemesen csökkent. A veszteség alig haladja meg a félmillió dollárt s ezt mint rendkívüli eredményt könyvelik el, mert az amerikai postára minden évben horribilis összegeket kénytelen ráfizetni a mindenkorai kormány.

* Ha az arcszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyöttrik, ha a bél tulságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kihozják, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia.

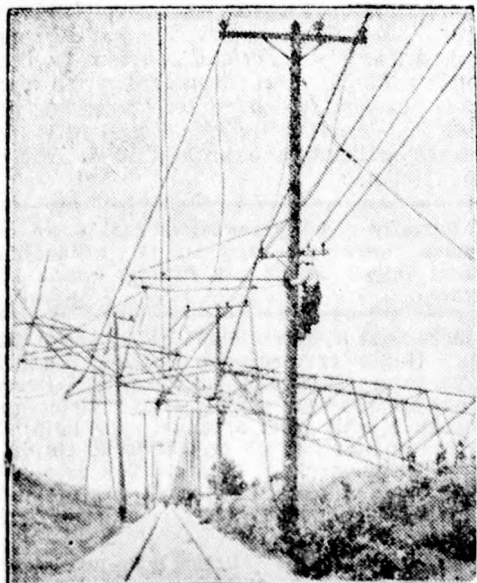
Bécsi gyermekek a Bánságban. Timișoara. Saját tud. Szerdán délelőtt érkezett meg a bánsági metropolisba a bécsi gyermekek vonata: mint minden esztendőben, ezidén is gyermekcsoport érkezett Ausztriából nyaralásra. Nyolcvan gyermek már Aradon szállt ki, mivel ott a környéken nyert elhelyezést. Timișoarára mintegy hetvenen érkeztek meg. Köztük számos olyan is, aki már nyaralt a Bánságban s akit most ugyanazok fogadtak magukhoz, akik annakidején is vállalkoztak rá. Volt aztán így sok eset, hogy örömkönnyek között örültek gyermekek is és „nevelőszülei” is a viszontlátásnak. A vonatot Gábor József dr. osztrák konzul fogadta. A pályaudvaron Blaskovics Ferenc nagyprépost is megjelent.

Ősszel tárgyalják dr. Lőrincz József dítrai (gyergyóditrói) plébános bűnpörét. Mercurea-Ciuc (Csikszereda). Saját tud. Jelentették, hogy dr. Lőrincz József dítrai (gyergyóditrói) plébános ellen államelleni izgatás miatt bűnügy van folyamatban. A tárgyalást többször kitűzték, azonban a bizonyítási eljárás kiegészítése miatt, utóbb azután dr. Sbrcea szavazóbíró betegsége miatt több ízben el kellett halasztani. Szerdára volt ismét kitűzve a tárgyalás, azonban most sem lehetett megtartani tanuk hiányában és új határidőt kellett megállapítani. Az új határidő szeptember 21.

* Az odorheui (székelyudvarhelyi) római katolikus finevelőintézet (internátus), az 1934-35. tanévre bennlakásra felvesz magyar anyanyelvű növendékeket. Az intézet kapcsolatos a negyedszázados multu, nyilvánossági joggal bíró, magyar tannyelvű, kitűnő odorheui (székelyudvarhelyi) római katolikus licuemmal (római katolikus főgimnázium) s egészséges klimatikus helyen fekszik. Gondos felügyelet mellett s jó ellátás mellett is az ország legolcsóbb finevelőintézet. Az intézetben jelenleg 19 alapítványos hely is üres, amelyre a követelményeknek megfelelő, az Erdélyi Római Katolikus Egyházmegyéhez tartozó növendékek folyamodhatnak. Kívánatra prospektust 10 leies válaszbélyeg ellenében küld: Az odorheui (székelyudvarhelyi) római katolikus finevelőintézet igazgatósága, Odorheiu (Székelyudvarhely).

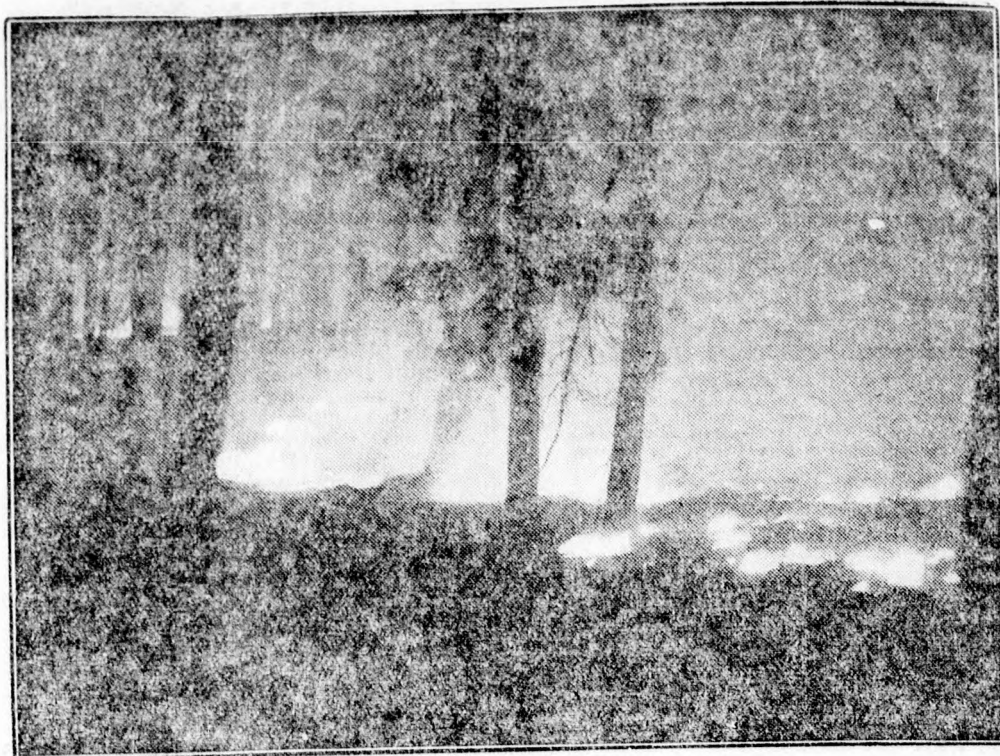
Repülőkatasztrófa Versailles fölött — két halott. Versailles közelében vasárnap két magánrepülőgép 150 méter magasságban egymásnak ütközött és lezuhant. Az egyik szerencsétlenül járt repülőgép pilótáját holtan húzták ki a gép roncsai alól, a másik repülőgép pilótája és utasa könnyebb horzsolások árán menekült. A két repülőgép összeütközését az idézte elő, hogy az egyik repülőgép pilótáját a napsütés elkápráztatta.

Berlinben csengőt kötnek a macskák nyakára. A berlini macska- és madárbarátok között régóta tart már a harc. Adáz gyűlölködéssel viseltettek egymás iránt kedvenceik védelmében az elkészeredett macska- és madárbarátok. Vasárnap azonban békét kötöttek, mert egy semleges hölgy tanácsa értelmében a berlini macskák ezentúl kiscsiny, halkszavu csengőt kapnak a nyakukra, úgy, hogy a madarakat idejében figyelmeztetik a veszedelemre.

Amerikai kommunisták dinamittal robbantanak.

A Wisconsin-ban sztrájkoló munkások dinamittal robbantották fel a rádiópóznákat.

Példátlanul álló erdőégés egy ütöt bagó miatt.

Egy pásztor pipájából kiszórt égő parázs Németországban eddig példátlanul álló, hatalmas erdőéget okozott. Müritze bei Warenben (Mecklenburg) egy 8 kilométer hosszú és 3 kilométer széles erdő teljesen elpusztult. Ez az éjszakai felvételünk egy ilyen égő erdőrejellet mutat.

A pásztorinas tragédiája. Tg.-Săcuesc. (Kézdivásárhely). Saját tud. Az Almaş (Almás) község között elterülő erdőrengetegekben megdőbentő tragédia történt. Demeter Janos 14 éves árva julpásztor inast, szétromcsolt fejfel, halva találták a kaliba mellett. A gyermeket valószínűleg álmában gyilkolták meg, de, hogy miért, arra ezideig nem tudott világosságot deríteni a nyomozás, mert értékei nem voltak az árva pásztorinasnak és a rábizott juhnyájából se hiányzott egyse. A rejtélyes ügyben egyelőre a nagyobb pásztorok adhatnak felvilágosítást, akik közül Cserey Józsefet és Cserey Boldizsárt őrizetbe vették.

* A gheorgheni (gy.-szentmiklósi) „Fogarassy” róm. kat. püspöki tan- és leánynevelő intézet, amely nyilvánossági joggal működik, kisdé-óvót, elemi leányiskolát és négy osztályú leánygimnáziumot foglal magában. Ezek az iskolák 100 növendék számára berendezett internátussal kapcsolatosak. Az internátusba magyar anyanyelvű növendékek mérsékelt díjazás mellett vételnek fel. Jelentkezni lehet augusztus hó 15-ig. Tájékoztatót szívesen küld az igazgatóság.

OLVASSA EL FIGYELMESEN mai számunkban a párizsi és lisieuxi társasutazásunkkal kapcsolatos kereset hírdetésünket és siessen részvételét bejelenteni.

A háboruban szerzett idegfej végzetes következménye. Győről jelentik: A téli szőlőhegyen Szabó György 42 éves gazda agyonverte apósát, majd felakasztotta magát. Az apósban még volt annyi élet, hogy vallani tudott. Azt mondotta, hogy csendesen idogált vejevel, akin hirtelen erőt vett a háboruban szerzett idegromama s valami kemény tárggyal nekirontott. Az öreg ember, amint ezeket elmondotta, kiszenvedett. Valószínű, hogy Szabó feltének elkövetése után öntudatra ébredt, s látta, hogy mit tett. Öngyilkos lett.

Medvék és farkasok garázdálkodása Háromszéken. Targu-Săcuesc. (Kézdivásárhely). Saját tud. Treiscaune (Háromszék) megye erdőalatti községeiből nap-nap után szomorú híreket kapunk a gazdáktól amiatt, hogy állataikat szétmarcangolják a farkasok és medvék. Legutóbb Gelinte (Gelence) község hazajáró csordáját közvetlen a falu határában támadták meg a farkasok. A nyájából kiszakították Kicsid Gyárfás 2 borjuját, Palkó Gyula és az állami vadőr két csikóját és a szó teljes értelmében szétmarcangolták a megszorított állatokat. A csorda nagy része a közeli erdőszélig menekült, ahonnan csak késő éjszaka tudták a gazdák összetereelni. Hasonló a helyzet Comandaun (Komandón), ahol Bence pályaór tehenét marcangolta szét a medve. Mivel a legutóbbi ostromállapot elrendelésekor minden löfegyvert elvettek a lakosságtól s a medvék vadászatát különben is súlyosan büntetik, a vadak garázdálkodását nem lehet megakadályozni és így az a lehetetlen helyzet állott elő, hogy a dús legelők dacára, otthon kell takarmányozni az állatállományt.

* **Felvétel internátusba. A szentferencendi növérkek vezetése alatt álló sibiui (nagysebeni) tanítónőképző V-ik osztályába és a felsőkereskedelmi iskola I-ső osztályába felvehető, akik a gimnázium negyedik osztályát végeztek. A folyamodványhoz: állami születési anyakönyvi kivonat és abszolválo bizonyítvány vagy Ertesítő csatolandó. Bennlakási havidíj 500 lei. Van az intézetben elemi iskola és négy osztályú leánygimnázium is. Ezen tagozaton is 500 lei a havi ellátási díj. Tanácsos mielőbb kérni a felvételt, míg a helyek be nem telnek. Prospektust készségiel küld az igazgatóság. Az intézet rendkívüli előnye, hogy a növendékek gyakorlatilag könnyen elsajátíthatják a német nyelvet.**

Elsült a csendőrfegyver s meglötte az őrmesternét. Mercurea-Ciuc (Csikszereda). Saját tud. Tibacu siculeni (mádéfalvi) csendőrfőmester felesége foglalatokodott a csendőrors udvarán, amikor az egyik csendőrt a nyitott ajtaju szobában fegyvertel tisztogatta. A fegyver elsült és az őrmesternét a lábán súlyosan megsebesítette. Az asszonyt kórházba szállították, a csendőr ellen megindították az eljárást.

Kiemelik a Lusitania kincseit. Az utóbbi évek során egyre nagyobb eredménnyel kísérleteznek az elsüllyedt hajók nagyértékű rakományának felszínre hozatalával. Egy német-angol konzorcium most megállapodott a világháború alatt elsüllyesztett Lusitania Cunard gőzös több mint kétszázmillió dollár és tizenkétmillió font sterling értékű aranyrud és ércszállítmányának kiemelésére, valamint a gyémántszállítmány felszínre hozatalára vonatkozólag. Ismeretes, hogy a Lusitania az ír partoktól hat mérföldnyi távolságra süllyedt el s ezidőszertint mintegy kétszáz méternyire hever elsüllyedési pontjától, féloldalra dőlve, sziklás talajon. A hajóroncsot a tengeri kagylók mintegy másfélméter vastagságban borítják. A kagylók és ázalagok rétege olyan szilárd, hogy buvárok csak robbantás után juthatnak majd a hajó belsejébe.

„Amor Sanctus“

Szent Szeretet Könyve
Középkori himnuszok
latinul és magyarul

Fordította és magyarázta

BABITS MIHALY

Gyönyörű amatőr kötés, ára 230 lei.

Kapható
az Erdélyi Lapok könyvosztályánál

A GYERMEK

ROVATVEZETŐ:
CSÜRÖS EMILIA

Mese a Mesekirályról

Eltudjátok-e gondolni gyerekek, milyen hosszú idő az: húsz év? Nehéz dolog. Anyuskátok, apuskátok akkor még majdnem olyan meseszerető, síró-nevető kisfiú, kisleány volt, mint ti vagytok mostanában.

Ők is épp úgy jártak iskolába, mint ahogy ti jártok és épp úgy szerették a színes szép meséket, mint ahogyan ti szeretitek. Csak-hogy a ti szüleitök gyermekkorában élt egy csodászavú drága mesekirály, — akihez hasonló ti szegény mai gyermekek nem ismertek. Az egész országnak minden zugában ismerték akkoriban Pósa Lajos nevét, akinél zengőbb szavakkal, melegebb szívvel még soha senki sem szólt a magyar gyermekekhez. Hosszú évtizedeken át oktatta, vezette a magyar gyerme-

keket, mesékkel, versekkel ültette szívükbe a szépet, nemesét való lelkesedést. Benedek Elek, — az erdélyi gyermekek drága Nagypósa volt. — Pósa Lajos az egész ország „Pósa-bácsija”. Julius tizedikén volt húsz éve annak, hogy meghalt Pósa Lajos. Halála huszadik évfordulójára szobrot is emeltek neki. Mi pedig, erdélyi gyerekek, — gondolatban küldjünk mi is egy szál virágot Pósa bácsi húsz éves sírjára, mert édesanyánk hímes szép meséinek, zengő édes verseinek magvát ő vetette el valamikor régen-régen és most neki köszönhetjük azt a sok édes örömet, amit a mesékben kapunk. Sok-sok édesanya altató meséje, Pósa-bácsi szívében született és úgy jut el hozzánk, mint drága örökség. Apró, kedves gyöngyszemek a nagy Mesekirály mérhetetlenül gazdag kincstárából.

Kóci és Buksi a strandra mennek

Melege van a Kócinak,
A kis drótszörű fozinak.
Nem találja sehol helyét,
Búnak ereszté a fejét.

Buksi régi jó barátja
— hogy a kintlódását látja —
biztatja, hogy üdülőbe
menjenek a strandfürdőbe...

El is szöknek mind a ketten...
Még jó, hogy nem érik tetten!...

Hogy a strandfürdőbe érnek,
tőlük rögtön jegyet kérnek...
Fürdőruhát is kell venni,
nem lehet csak így bemenni!...

S minden kell, — mi strandra való...
— Hozzá, még a borralvalól...
Minden lépés pénzbe kerül,
még a test a vízbe merül...

Kóci — Buksi, össznéznék...
— Náluk híre sincs a pénznek —
Üres zsebbel nincs mit tenni, —
legjobb szépen hazamenni.

Egy kis felhő látta őket,
Meggzánta a szenvedőket,
hús záppal leöntötte
Ingyen — jól megfürösztötte.

Horváth Árpádné

Eminéni üzeni:

Sambach Ica Borosneul-Mare (Nagyborosnyó). Még olvasni is jól esik kedves levélkédben azokat a nagyszerű kirándulásokat, hátmég végig élvezni az egészséget. Ti braşovi (brassói) gyerekek boldogok lehettek, hogy olyan gyönyörű vidéken fekszik a városotok. Őcsikének vajjon nem volt tulságosan magas a Cenk? Birta a gyakorlat? Sambach Babu. Örülök, hogy jól sikerült a vizsga, most már boldogan élvezheted a vakáció örömeit. Rejtvényeid, jók, sorakerülnek. Balázs Irénke (Oradea). Rejtvényeid jók, az egyik sorakerül, de a másik helyett csinálj érdekesebbet Irénkém. Stefan Józsika. Megvan a nagy boldogság ugye Józsikámnak neked is, Lacikának is! Ujra együtt lehettek. Hanem én szeretnék már egy hosszú levelet is olvasni tőletek! Balázs Imre. Keresztrejtvényed csinos, de megfejthetetlen. Még nekem sem sikerült a megfejtése, hátmég a gyerekeknek. Dolgozd ki pontosabban pajtás, ha jó lesz, leközlöljök. Vadász Adél (Oradea). Úgyesen szerkesztett rejtvényeid közül sorakerül néhány, de az igért „érdekeset” is várom. Örülök a sikereidnek, mert így most kétszeresen kellemes lesz a vakációd. Anyuskádat szívből üdvözlöm és jó gyógyulást kívánok neki. Karácsonyi János (Fágáras Fogaras). Az én szeretetem körül nincsen hiba pajtás, szeretem én a ritkábban író kicsi olvasóimat is, de azért mégis szeretném gyakrabban látni az írásodat. Hogy sikerült a vizsga. Farkasházy Arthurka, Targu-Mures (Marosvásárhely). Nagymamád bizonyára nem örül a vakációnak, hogy magára hagyod, de annál nagyobb lesz otthon az öröm, amikor megérkezel. A gyönyörű vizsgaeredményhez gratulállok. Irj mielőbb újra! Rác Mária (Cluj). Igéret szép szó — hadd lásd hát, hogyan fogod beváltani! Evike levelét is várom! Kacsó Tusika. Hodosa. (Székelyhodos). Az már igazán boldog nagyvakáció, hogy valamennyien együtt vagytok! Sambach Ica leveleiből olvasom, hogy egy osztályba jártok. Milyen kedves dolog az Tusikám, hogy nemcsak az iskola padjaiban találkoztok össze, hanem itt az én asztalomon is egymás mellett fekszenek a leveleitek. Irj mielőbb újabb! Szabó Lilike. Targu-Mures (Marosvásárhely). Bizony szomorú dolog lehet Lilikém, hogy még a vakációban is elhittottak a szerepléstől, pedig milyen arányosan játszottad itt nálunk is a „János vitéz”-ben Ilus-

ka szerepét. Üzenetedet át is adom azoknak a gyerekeknek, akik láttak téged a színpadon! Hadd tudják meg, hogy a „Gül babát” és a „Bohereceget” akartátok ezidén eljátszani nekik, de eltiltottak és te most igazában vagy olyan szomorú, mint amilyen Iluska a színpadon volt, mert nem jöhettek sem Clujra, sem Oradeára. Azért vigasztalódj Lilikém, hátha jövőre újra megengedik a szereplést és akkor majd annál nagyobb lesz az örömünk, ha újból viszontláthatunk! Sultész Jolánka és Irénke. Carei (Nagykároly). Ugyan miért haragudnék én azért édes gyerekek, mert Józsika segít nektek a rejtvényfejtésnél? Egészen bátran megteheted, én csak örülök annak, ha minél buzgóbban foglalkoztok a mi rovatunkkal. A szép hosszú leveleitekben még magyitóval is alig talállok helyesírási hibát, büszkéek lehetnek reátok a tanárnöitek. Anyuskátokat üdvözlöm és gyógyulást kívánok neki. Csak kíméljétek is meg minden fáradságtól! Györbíró Angela. Baraolt (Barót). Szeretettel üdvözöllek kicsi olvasóim táborában és szeretnék mielőbb hosszú levelet is olvasni tőled. Fischer Alizka. Foeni (Mezőfény). Annak én is örülök, hogy a sorsoláson megnyert könyv olyan sok élvezetet szerzett. Hát azt a remekbesikerült kirándulást mikor ismétlítették meg? Czilli Mici Sácueni (Székelyhid). Azt a bizonyos „utánpótlást” várom ám Micikém! Evikével együtt, akinek remélem, hogy sikerült a vizsgája Debrecenben — írjátok meg a közös vakációs élményeiteket. Bizonyára lesz elég írni valótok. Takár Evike. Köszönöm a szép fényképet Evikém! Olyan hófehérke vagy rajta, hogy még a rosszkezdő ember is felvidul, ha reánéz. Ki is tettem azonnal ide a szerkesztőség falára a többi kis első áldozóim sorába, hadd örüljek valahányszor reánézek. Szép hosszú leveled is nagy örömet szerzett. Az oradeai látogatásod nagyon kedves lesz, csak attól félek, hogy én is éppen akkor fogok vakációzni valamire és nem fogunk találkozni. Ird meg előre, hogy mikor jöttök, mert nagyon szeretnék megismerni. A rejtvényeid jól vannak megszerkesztve, de nem napi-lapba való az, amelyik imát tartalmaz, a másik meg rólam szól, azért nem közölhetem. Szerkesztél újakat, csattanós közmondást, vagy verset tartalmazókat. Jereb Mancika és Ottika Capnic (Kapnikbánya). Azt nagyon helyesen tetted Mancikám, hogy Te is az én táboromba léptél és még kedvesebb tőled, hogy magaddal hoztad a kis hugocskádat is. Isten hozott az én kicsi olvasóim közé! Irjátok mielőbb levelet is!

Az ügyetlen üstökös

Egyszer az üstökös elindult sétálni. Szólt: „világ végéig meg se fogok állni.” Nagyon alant szállott s fejét belevágta a pávafalvi templom rozoga tornyába.

A rozoga toronyban denevérek laktak s Uhu-nak egy odut jó pénzért kiadtak. Uhu kiült épp a toronyeresz fára, sárgaszemű csillag bámuldozott rája. Ő pilláncsolt s nézett be a csendes égbé, gyönyörködött a nagy, puha csendességbe. Olyan csendes éj volt, sohse látta mását. Hallotta a világ szívedobogását.

Az üstökös éppen akkor jött, a kába s nagy fejét a torony oldalába vágta. Megingott a torony, mintha hinta lenne, még a nagy harang is nagyot lódult benne. Akkor az üstökös bambán szertenézett s jaj! — öreg Uhuval éppen szembenézett.

— Ejnye, de kalótyán rohansz a világba, — szólt az öreg Uhu nagy bölcsen reája.

Restelte az üstökös, hogy így nekiméne s még hozzá szegénynek folyt az orrávére. Uhu megsajnálta véres orrát, száját s kölcsönadta neki zsebbeli ruháját. Pirult az üstökös, mondta: „Szedte, vedte!” aztán irtóztató farkát rendbeszedte. Majd így szólt Uhuhoz, hogy orrát kifűtta: „Hálából elviszlek földköri útra!”

El is vitte volna nagy Burkusországba, Kinába, Japánba, Taliánországba, de Uhu azt mondta:

— Sehová se vágyom, mert Erdély a legszébb az egész világon!

B. Molnár Mária.

REJTVÉNYEK

I. SZÓREJTVÉNY.
Beküldte: Sambach Babu.

ás	ás	ás
ás	ás	ás

II. REJTETT SZAVAK.
Beküldte: Vadász Adél.

Ketten tanultuk a leckét
A kendő rögtön elszakadt
Ez a lekvár ostyában van.
A szám lapra van írva.

III. PÓTLÓREJTVÉNY.
Beküldte: Nagy Irénke.

—óra	—andi
—rén	—lga
—ndor	—aci
	—ttó

A megfejtés egy régi, kedves gyermekjáték-szer neve, amellyel manapság már nem szoktak játszani a gyerekek.

A 118. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

I. 1. Névnap, 2. Egyenlőség, 3. Többség, II. Rádió, III. Kossuth Lajos, IV. Emma, Lili, Kató, Teri.

Megfejtették: Eröss István, Pallós Rózsi és Nusi, Dittrich Feri Stefan Lacika, Szalay Katóka, Nagy Irénke, Sultész József, Sultész Jolánka és Irénke, Takár Evike, Stefan Józsika, Balázs Imre, Vadász Adél, Karácsony János, Sambach Babu, Farkasházy Arthur, Kacsó Tusika, Fischer Alizka, Györbíró Angela, Czilli Mici, Németh Sanyi, Máthé Jancsi, Marosi Janika, Molnár Erzsébet, Sebesi Márton, Keresztes Tibor.

A sorsoláson Takár Evike nyerte meg P. Jánossy Béla: Mister Nemere című ifjusági regényét. Kérjük Takár Evikét is, Szalay Katókat is, közöljék pontos címüket, hogy a megnyert könyvek el ne vesszenek a hiányos címzés miatt.

A 124. számban közölt rejtvények helyes megfejtése: I. Eljén a vakáció! II. Nagy táborba indulnék!

Megfejtették: Jereb Mancika és Ottika, Rác Mária, Fischer Alizka, Vadász Adél, Sultész József, Dittrich Feri, Czilli Mici, Györbíró Angela, Sultész Jolánka és Irénke, Kacsó Tusika, Farkasházy Arthurka, Karácsony János, Stefan Józsika és Lacika, Nagy Irénke, Sambach Babu, Sambach Ica és Őcsike, Takár Evike, Máthé Jancsi, Marosi Janika, Keresztes Tibi, Németh Sándor, Pataki Zoltika, Molnár Erzsébet, Sebesi Márton, Kovács Pista.

A sorsoláson Vadász Adél (Oradea) nyerte meg P. Jánossy Béla: Szivárvány című könyvét. Kiadónvatalunkba átveheti.

SPORT

A Sparta győzelme folytán újra döntőt játszik a Hungáriával

Bécsben, semleges pályán bonyolították le a hatodik Hungária-Sparta mérkőzést. A Sparta jogosulatlan „nézés” miatt megővta a vasárnapi budapesti meccset

Prágában tegnap délután folyt le a második, illetve az ötödik Hungária-Sparta Közép-európai Kupa mérkőzés, amelyet ezúttal a Sparta nyert meg 2:1 arányban. Beállította a vasárnapi eredményt. Így a két csapat gólaránya 3:3. Szükségessé vált tehát egy újabb döntő lejátszása. A Közép-európai Kupa történetében még nem volt ehhez hasonló eset. Három mérkőzést már sok csapat játszott, de hatot...

Most már csak az hiányzik, hogy a döntő is döntetlenül végződjön...

Prágából jelentik: Mintegy 20.000 néző előtt folyt le a mérkőzés. A közönség, úgy látszik, még nem unta meg a Hungária-Sparta találkozásokat. Beranek (osztrák) bíró vezetése mellett kezdték a játékot.

Az első féldőben a Sparta fölényben játszott, a Hungária azonban szívósan védekezett. Szünet után még inkább feljön a Sparta, sőt a 23-ik percben Kalocsay kavardásból gólt is ér el. A gól felrázza a Hungáriát és a 35-ik percben Dudás révén egyenlített is. Nagy küzdelem fejlődik ki. A 40-ik percben Braine megszerzi a győztes gólt, amit a közönség nagy ujjongással vesz tudomásul, sőt tovább biztatja csapa-

tát. Még egy gól és továbbjut a Sparta. Gólt azonban nem tudnak elérni s így a mérkőzés, bár a Sparta megnyerte, nem hozott döntést, mivel vasárnap Budapesten 2:1 arányban vereséget szenvedtek. Kornerarány 15:2 volt a Sparta javára.

Mérkőzés után azonnal összeült a két klub vezetősége a döntő mérkőzés színhelyének és időpontjának megállapítása végett. Abban mindkettőn megegyeztek, hogy csak semleges pálya jöhet szóba. Negyedórás tanácskozás után, — miután telefonon Béccsel is megállapodtak, — úgy határoztak, hogy a döntő mérkőzést vasárnap délután tartják meg az osztrák fővárosban.

A Sparta-Hungária mérkőzésekkel kapcsolatban egyébként egy olyan érdekes óvási eset merült fel, amelyre eddig még nem volt példa. A Sparta ugyanis megővta a vasárnapi Budapesten elvesztett mérkőzést. Indokul azt hozta fel, hogy Fuchs Géza, akit örökre eltiltottak a mérkőzések látogatásától, végignézte a meccset. A Sparta tehát Fuchs jogtalan „nézése” miatt óvott.

Hát már ez is ovóok.

Vasárnap lesz az első döntő a Nemzeti Bajnokságban

Timisoarán találkozik a két csoportgyőztes a Ripensia és a Venus. Megkezdődnek az osztályozómérkőzések is

Bucurestiből jelentik: A futballszövetség tegnapi ülésén kitzúta a Nemzeti Bajnokság első döntőjét és 3 osztályozó mérkőzést.

A csoportgyőztes Ripensia és Venus első döntőmérkőzésüket vasárnap Timisoarán játsszák, dr. Morar Teofil vezetésével. A reváns július 22-én lesz Bucurestiben.

Az A) és B) csoport negyedik helyezetteinek osztályozóját, a CFR—Juventus találkozót ugyancsak vasárnap játsszák le Bucurestiben. Bíró: Tica Hiescu.

Cernaufiban (Csernovicban) a Kinizsi játsza osztályozóját a Jahunnal. Costel Radulescu bíraskodása mellett.

Kitűzték vasárnapra a TAC—Romania mérkőzést is, de a Romania megővta az osztályozók sorsolását. Ugyanis a sorsolást a bizottságnak az előírásnál kevesebb tagja ejtette meg, másrészt és legfőképpen azért, mert a sorsolást sportszerűtlenül még a bajnokság befejezése előtt hozták nyilvánosságra, illetve oly korán ejtették meg, hogy annak alapján a csapatok a hátralevő mérkőzéseik kombinálni tudták a csoporthelyezésre vonatkozólag, illetve azt tetszés szerint befolyásolhatták. Ennek a

lehetősége a korai sorsolás szerint megvolt, ez azonban a legnagyobb mértékben sportszerűtlen és tarthatatlan helyzet éppen a nemzeti bajnokságban. A TAC a legerősebb az összes ligabajnokok között s érthető, hogy a Romania igyekszik megsemmisíteni a sorsolást, amely éppen a legveszélyesebb ellenféllel állítja szembe. A futballszövetség rövidesen dönt az óvás ügyében, az mindenestre biztos, hogy vasárnap a Romania nem játszik osztályozót.

NAC—CFR 6:1 (3:0)

Bucurestiből jelentik: Nagyszámu közönség előtt folyt le a barátságos találkozó. A Juventusól elszenvedett (?) veresége után a NAC nagyszerű játékkal lepte meg a CFR-t és nagy gólaránnyal győzte le. (Érdekes, hogy a WAC ellen is kitűnően játszottak. Ugyálszik, mégis csak történt valami a Juventus mérkőzés körül). A gólokat Rónai (2), Bodola (2), Kovács és Kocsis, illetve Dajkovic szerették. A NAC, a CFR kérésére, nem szerepeltette Chiroiu II-t. Helyette Sarkady játszott.

Harmonika kíséri a „Tour de France” versenyzőit az unalmas uton.

A „Tour de France” versenyzői rendkívüli megerőltetések árán teszik meg különösen az emelkedő hegyutakat. Jó szolgálatot tesz ilyenkor egy kis vidám zenekíséret, amely a „holtponton” átsegít.

SZÍNHÁZ

— A Parlagi társulat megnyitó előadása az oradeai színházban. A jövő héten, szardán este 9 órakor kezd meg Parlagi igazgató társulatával, az V. ciklus előadásait Oradeán, új primadonnával, új darabokkal. Bemutató előadásként az utóbbi évek legnagyobb, legszenzációsabb és legszebb operett újdonságát, a Sárga liliomot mutatja be a társulat Solymosán Magda operatőrkésnö fülléptével, ragyogó kiállításban, teljesen új díszletekkel, briliáns szereposztásban, 30 tagú zenekarral és cigányzenés mulató jelenettel. A Sárga liliom szardán s csütörtökön este 9 órakor és vasárnap délután 6 órakor kerül színre a következő új nyári helyárrakkal: páholy 153, zsöllye 45, körszék 35, támlásszék 25, erkély I, II. sor 18, zártszék 15, állóhely 10 lei.

Jegyek elővételben már megválthatók szombattól kezdődőleg a színház elővételi pénztáránál naponta délelőtt 11 órától 1-ig és délután 5-től 7-ig.

Heti műsor:

ORADEA (Parlagi-társulat).

Szerda (július 18): Sárga liliom. Csütörtökön (jul. 19.) délután 6 órakor: He-lyet az ifjuságnak. — Este 9 órakor: Sárga liliom.

Pénteken (jul. 20.): Kék Duna. Szombaton (július 21.) délután 6 órakor: Öméltósága sofőre. — Este 9 órakor: Kék Duna. Vasárnap délelőtt 11 órakor: Napoleon ágya. — Délután 3 órakor: A kis lord. — Délután 6 órakor: Sárga liliom. — Este 9 órakor: Kék Duna.

— A délutáni és délelőtti előadások 10 és 15 leies helyáruak.

Péntek nincs előadás. Szombat este 9 órakor: Hölgyeim, elég volt

BRASOV (Parlagi-társulat):

Pénteken délután 4 órakor: Sárga liliom Solymosán Magda fülléptével. Minden jegy 20 lei. Pénteken este 9 órakor: A kék Duna, Strauss örökbecsű zenéjével, Solymosán Magda és Gerda Salzen táncművész és művésznövendekének felléptével. Táncok, énekek, pazar kiállítás. Ragyogó toalettek. Rendes helyáruak.

ARAD (Szendrey-társulat.)

Péntek nincs előadás. Szombat este 9 órakor: Hölgyeim elég volt.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)

Adás-vétel

Házhelynek való telkek Str. General Mosoiu 14. szám alatt eladó. Értekezni Csanda gyógyszerárban.

Cserépkályha jó karban lévő megvételre kerestetik. Oradea, Str. Bratianu (v. Szaniszló u.) No. 27.

Fényezett szekrény eladó. Oradea, Str. Codrilor 11.

Szőlő, gyümölcsösök két szobás házzal vilamos megállóhoz közel eladó. Oradea, Str. Bratianu 27.

Különféle.

Felvételi és javítóvizsgákra fiú- és leánygyermekeket előkészít. Oradea, Str. Heliade Radulescu (v. Pál-u.) No. 4.

Kaszniált, de jó állapotban lévő női bundát vagy téli kabátot erősebb alakra megvételre keresek Str. Denisianu (v. József u.) 25.

Börelnek rövid zongorát (Kürzer-Fügel) ha megfelelő megveszem. Oradea, Bulevardu nr. 4.

Szállításokat és költözéseket olcsór vállal Huszti szállító. Telefon 879.

Lakás

Egy kicsi vaskaput megvételre keresek. Jenny Oradea, Calea Doroban-tior 22.

Keresek kétszobás, előszobás, különbejárta lakást augusztus 1-re, lehetőleg központban. Címet a kiadoba kérek.

Háromszobás, fürdőszobás emeleti lakás augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Heliade Radulescu (v. Pál-u.) No. 4

Csinosan butorozott utcai szoba ur-ember részére azonnal kiadó. Str. Pasteur (Körház-u.) 7.

Alkalmazás

Ügyes kislányt tanulóknak felvesz Simay Böske varrónő. Oradea, Str. Alexandri 44.

Tanuló fiú vagy tanuló leány felvételre. Pfaff cégnél Oradea Saspassage.